

ÁLTALÁNOS ÁTTEKINTÉS

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium és intézményrendszere kormányzati, társadalmi, gazdasági szerepkörében felelős az agrárpolitika alakításáért, az agrár- és vidékfejlesztés elősegítéséért, a növény- és állategészségügyi, az élelmiszerbiztonsági feladatok ellátásáért, az erdő-, a vad- és halgazdálkodás ágazati irányításáért, a mezőgazdasági területi vízgazdálkodás és belvízvédelem, valamint a földügyi térképészeti és ingatlan-nyilvántartási feladatok végrehajtásáért. A minisztérium koordináló és közvetlen feladatokat is ellát a mezőgazdasági szakképzés, valamint az agrárkutatás tekintetében. *A tárca a Kormány programjához igazodóan, az intézményrendszer egyidejű korszerűsítése mellett, a 2007. évi feladatait a költségvetési törvényben biztosított jogszabályi és pénzügyi keretek célszerű felhasználásával látta el.*

A Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvény a XII. Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium *fejezet 2007. évi eredeti költségevése fő összegeit az alábbiak szerint határozta meg:*

<i>-költségvetési támogatás</i>	<i>206.715,0 millió forint,</i>
<i>-bevételek</i>	<i>176.171,7 millió forint,</i>
<i>-kiadások</i>	<i>382.886,7 millió forint.</i>
<i>Költségvetést illető központosított bevételek</i>	<i>11.100,0 millió forint.</i>

A költségvetési előirányzatok a Kormány, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, valamint az intézmények vezetői részére adott jogszabályi felhatalmazás alapján, a végrehajtás során a következők szerint módosultak, illetve teljesültek:

<u>Megnevezés</u>	<u>Módosított előirányzat</u>	<u>Teljesítés</u>
<i>-költségvetési támogatás</i>	<i>224.115,5</i>	<i>225.275,5</i>
<i>-törvény szerinti bevételek</i>	<i>235.830,9</i>	<i>186.399,2</i>
<i>-előző évi maradvány felhasználás</i>	<i>13.959,4</i>	<i>15.131,5</i>
<i>Kiadás összesen:</i>	<i>473.905,8</i>	<i>411.427,9</i>
<i>Maradvány:</i>		<i>15.378,3</i>
<i>Költségvetést illető központosított bevételek</i>	<i>11.100,0</i>	<i>9.737,9</i>

A módosított költségvetési támogatási előirányzatot 1.160,0 millió forinttal meghaladó teljesítés nagyrészt a felülről nyitott, előirányzat módosítás nélkül túlléphető Állat- és növénykártalanítás előirányzatot meghaladó igénybevétele következménye. Összességében az FVM fejezeti szintű kiadási előirányzatok teljesítése 2007. évben 86,8 %. A viszonylagos lemaradás oka, az uniós társfinanszírozással működő, 2007. évben induló támogatások 70-75%-os teljesítése. A központosított bevételek 87,7%-os teljesítése elsősorban a földvédelmi járulékbévételek 78,9 %-os teljesítéséből adódik, ami a zöldmezős beruházások és az autópályák építési ütemének, a termőföld termelésből történő kivonásának csökkenése következménye.

Megjegyezzük, hogy a 11. cím EU Integráció Fejezeti kezelésű előirányzat (AVOP) technikailag az FVM fejezet költségvetésében szerepel, de a forrásgazda a XIX. Uniós Fejezetek 2. cím, 1. alcím, 2. jogcímcsoport. Az előirányzat módosítások a fejezetet felügyelő miniszter jogosultsága. Az FVM fejezet költségvetését közvetlenül érintő (AVOP nélküli) módosításokat a következő táblázat mutatja az:

Az eredeti előirányzatok évközi módosításai 2007-ben

Me: millió forint

Megnevezés	Támogatás	Saját bevétel	Kiadás	Kiadásból személyi jellegű	Kiadásból központi beruházás
Törvény szerinti eredeti előirányzat	198 659,5	151 157,7	349 817,2	39 888,1	102,0
MÉBIH átvétel	148,5		148,5	60,8	
Eredeti előirányzat	198 808,0	151 157,7	349 965,7	39 948,9	102,0
Módosítások:					
1)Kormányzati hatáskörben					
2214/2007.(XI.14.) Korm. hat. TÉR	126,2		126,2	95,6	
2177/2006. (VI.25.) Korm. hat. 13. havi illetmény	1 748,6		1 748,6	1 326,1	
2155/2007.(VIII.23.) Korm. hat. Nemzeti Agrár Kárenyhítés	5 000,0		5 000,0		
2135/2007.(VII.17.) Korm. hat. bérkeret elvonás	-33,2		- 33,2	- 25,1	
2052/2007.(III.26.)Korm. hat. afganisztáni segélyprogram	45,0		45,0	35,0	
2234/2007.(XII.12) Korm. hat. központi egyensúlyi tart. felszabadítás	4 002,5		4 002,5	1,9	
3033/2007. Korm. hat. országmozgósítás	9,0		9,0		
2216/2007.(XI.16.) Korm. hat. egyensúlyi tartalékról	-906,0		-906,0	71,2	
2007.XII.19. Korm. döntés költségvetési tartalékból	2 481,0		2 481,0	151,7	
13/2007. (II.6.) Korm. rendelet létszámcökkentés	3 104,0		3 104,0	2 318,7	
2098/2007.(V.23.) Korm. rend. létszámcökkentésre	4 033,9		4 033,9	3079,3	
146/2005. (VII.27.) Korm. r. EU foglalkoztatottak	25,8		25,8	20,3	
146/2005.(VII.27.) Korm. rend. főtisztviselői illetmény	7,1		7,1	5,3	
20/2005. (II.11.) Korm. rend. ösztöndíjas foglalkoztatottak	51,6		51,6	51,6	
8/2005. (II.8.) PM. rendelet Prémiumévek Program	558,4		558,4	424,1	
Összesen:	20 253,9	0,0	20 253,9	7 555,7	0,0

Megnevezés	Támogatás	Saját bevétel	Kiadás	Kiadásból személyi jellegű	Kiadásból központi beruházás
2) Fejezeti hatáskörben					
Más fejezetnek átadott	- 1 516,4	-144,0	- 1 660,4	- 164,2	
Más fejezettől átvett	202,2		202,2	35,9	
Maradvány		3 855,1	3 855,1		86,9
Előző évi maradvány átvétel GM-től		21 274,9	21 274,9		
Többletbevétel		9 381,7	9 381,7		
Kiemelt előirányzat közötti áts.				822,8	
Feladatfinanszírozás		12,4	12,4		
Összesen:	- 1 314,2	34 380,1	33 065,9	- 694,2	86,9
3) Intézményi hatáskörben					
Központi beruházás		34,8	34,8		34,8
Többletbevétel		27 764,8	27 764,8	7 775,4	
Előző évi maradvány átvétel		1 156,2	1 156,2	245,6	
Kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítás				- 411,8	
Maradvány igénybevétel		4 674,6	4 674,6	532,4	
Összesen:	0,0	33 630,4	33 630,4	8 141,6	34,8
Módosított előirányzat	217 747,7	219 168,2	436 915,9	56 340,4	223,7

A támogatási előirányzat az elvonások és többlettámogatások egyenlegével 18.939,7 millió forinttal nőtt. A minisztérium és az intézményrendszer korszerűsítése során a létszámcsökkentéshez kapcsolódó egyszeri többlet kiadásokra, prémium évekre Korm. határozatokkal biztosított támogatások összege 7.693,3 millió forint volt. A 13. havi illetményre, a TÉR-rel kapcsolatos kifizetésekhez 1.874,8 millió forint támogatást juttatott a Kormány. A tavaszi fagykárok és a nyári aszálykárok egyhítésére a központi költségvetés általános tartalékából 5.000,0 millió forint, a központi egyensúlyi tartalékból a sertés és baromfi ágazat megsegítésére 3.500,0 millió forint, preventív vízügyi feladatokra 500,0 millió forint, az árfolyam veszteség és egyéb EU által nem térített kiadások rendezésére 2.481,0 millió forint többlet támogatásban részesült a tárca. Egyéb kormányzati döntések alapján összesen 800,7 millió forint támogatás csökkentésre került sor. Más fejezetek részére összesen 1.516,4 millió forint előirányzat átadás történt. (MEH KSZF 700,0 Mft, gazdálkodási feladatok átvétele, SzMM 390,0 Mft közmunka programokra, KVVM 200,0 Mft, EÜM 62,0 Mft, parlagfű elleni védekezésre, OKM 164,4 Mft oktatás, kutatás támogatása). Más fejezettől átvett előirányzat 202,2 millió forint volt

Az egyenlegében 68.010,5 millió forint többlet bevétel kisebbik hányada 9.685,9 millió forint az előző évi fejezeti maradványok igénybevételéből származik. A Gazdasági és Közlekedési Minisztériumtól a Kormány döntésére 21.274,9 millió forint, előző évi maradvány átvételére került sor, mely összeg a 2005-2007. évek intervenciós felvásárlásaival kapcsolatos, EU által nem térített KESZ-ről

finanszírozott kiadások rendezését szolgálta. 2007. december 31-vel megszűnt Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (NFA) földértékestésből származó maradványa 9.798,9 millió forint, ami a fejezetnél került kimutatásra. Az intézményi saját többletbevételek együttes összege 27.764,8 millió forint volt. Ebből az NFA földértékestésből származó többlet bevétele 10.914,0 millió forint, az Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalé 7.366,5 millió forint, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalé 1.606,0 millió forint volt. 7.878,3 millió forint többlet bevételen 57 intézmény osztozott.

A pótlólagos források összesen 86.950,2 millió forint kiadási előirányzat növekedést eredményeztek.

A 2007. évi fejezeti kezelésű *eredeti agrár- és vidékfejlesztési előirányzat* az EU Integráció fejezet szerinti *AVOP-támogatási kerettel együtt 269.600,3 millió forint* volt, amit a közvetlen EU-ból származó *Egységes területalapú támogatások (SAPS) 142.150,0 millió forint*, valamint az *Export és belpiaci támogatások 48.561,0 millió forint* előirányzata egészített ki. *Az összesen 460.311,3 millió forint agrár- és vidékfejlesztési támogatásból a nemzeti költségvetési forrás 149.506,3 millió forint (32,5%), az uniós támogatás 310.805,0 millió forint (67,5%). A rendelkezésre álló forrásokból 435.379,1 millió forint agrár- és vidékfejlesztési támogatás kifizetésére került sor 2007. évben, mely az eredeti előirányzat 94,5%-a és jogcímenkénti alakulása 2006-al való összehasonlításban az alábbi:*

Agrár- és vidékfejlesztési támogatások, mértékegység: millió forint

Előirányzat megnevezése	2006. évi teljesítés	2007. évi előirányzat	2007. évi módosított előirányzat	2007. évi teljesítés
<i>Nemzeti támogatások</i>				
Igyál Tejet Program	1 066,6	870,7	381,6	342,5
Méhészeti Nemzeti Program	417,8	477,4	470,0	469,9
Egyes speciális szövetkezők tám.	591,1	450,0	412,7	372,0
Erdészeti feladatok	4 365,8	3 290,0	7 246,8	7 244,2
Termőföldvédelem támogatása	871,3	400,0	726,3	726,0
Állattenyésztési feladatok	968,8	780,0	686,4	686,3
Halgazdálkodás támogatása	199,4	222,0	428,8	427,7
Vadgazdálkodás támogatása	465,3	250,0	424,9	412,3
Nemzeti Lovas Program	10,0	0	0	0
Fejlesztési típusú támogatások	7 825,0	3 000,0	3 388,8	3 380,7
Folyó kiadások és jövedelemtámog.	125 417,9	98 672,7	97 689,0	97 471,1
Erdőtelepítés, erdőszerk. átalakítás	4 364,6	600,0	950,6	950,6
Nemzeti agrár kárenyhítés	0	500,0	6 030,8	5 419,8
Állat- és növénykártalanítás	1 821,0	500,0	607,7	1 419,4
Árfolyamkockázat és EU által nem térített kiadások	1 032,9	4 000,0	33 559,7	33 559,7
<i>Nemzeti támogatások összesen</i>	149 417,5	114 012,8	153 004,1	152 882,2
Nemzeti Vidékfejlesztési Terv	65 938,4	85 210,0	85 499,8	66 835,7
Ebből nemzeti rész	15 100,0	17 042,0	13 391,5	13 391,5
SAPARD intézkedések	9 196,3	1 700,0	1 398,3	1 398,3

Ebből nemzeti rész	0	1 700,0	1 396,4	1 396,4
Új Magyarország Vidékfejl. Program	0	35 756,5	41 473,3	18 704,2
Ebből nemzeti rész	0	8 844,5	14 561,3	14 561,3
FVM fejezeti támogatások összesen	224 552,2	236 679,3	281 375,5	239 820,4
Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program, EU Integrációs Fejezet	51 792,4	32 921,0	36 989,9	27 892,3
Ebből nemzeti rész	13 414,8	7 907,0	6 367,7	6 712,7
ÖSSZESEN	276 344,6	269 600,3	318 365,4	267 712,7
Magyar Államkincstár által meghitelezett EU által közvetlenül térített támogatások				
Agrárpiaci támogatások és intervenciós költségterítések együtt	59 744,6	48 561,0	48 561,0	47 974,3
Egységes területalapú támogatás SAPS	93 472,8	142 150,0	142 150,0	119 992,1
MINDÖSSZESEN	429 562,0	460 311,3	509 076,4	435 379,1

*

AGRÁRPOLITIKAI ÁTTEKINTÉS

A magyar gazdaságpolitika jelentős irányváltást hajtott végre 2006. második felében. A Kormány a rekord szintű államháztartási hiány csökkentése és az eladósodás megállítása érdekében a belső kereslet visszafogásán és az elosztó rendszerek korábban elmaradt reformján alapuló konszolidációs programot hirdetett. A kiigazítás következtében 2007-ben a költségvetési egyenleg javult (a GDP cca. 5%-a), ugyanakkor a gazdaság növekedési üteme a tervezettnél erőteljesebben mérséklődött.

Magyarország bruttó hazai terméke (GDP-je) 2007-ben 1,3%-kal bővült jelentősen elmaradva az EU-s tagállamok átlagától. Az ország teljesítményének húzóereje és a változatlanul dinamikus exportbővülés forrása az ipar hozzáadott értéknövekedése volt. *A mezőgazdaság teljesítménye 2007-ben jelentős mértékben 13,3%-kal csökkent.*

A mezőgazdasági teljesítmény csökkenés a kora tavaszi fagyok, a rendkívüli szárazság következménye, a rendkívüli időjárás sok helyen 40-50%-os károkat okozott. Nem az emberi tényezőkön múlt, hogy a növénytermelés kibocsátásának volumene több mint 20%-kal elmaradt a 2006-os évitől. Folyó áron számolva a mezőgazdaság kibocsátása nem csökkent, a rendkívüli áremelkedések jórészt kompenzálták a kieső mennyiségekből adódó veszteségeket. Az állattenyésztés kibocsátása szerény mértékben, 2%-kal nőtt. Az állatállomány a bázisidőszaki alacsony szinthez viszonyítva valamelyest csökkent.

A belföldi élelmiszerpiac 2007. első felében kezdett zsugorodni és a kiskereskedelmi eladások az utolsó negyedévben 2,4%-kal maradtak el az egy évvel korábbtól.

Az agrárexport ezzel szemben jelentősen bővült. *A 2007. évi agrárkivitelünk értéke 4,8 milliárd euró volt, ami a 2006. évit 1,1 milliárd euróval, közel 30%-kal haladta meg.* A kivitel szerkezetére a növényi termékek (elsősorban a kukorica) exportjának rendkívül erőteljes bővülése nyomja rá a bélyegét, jóllehet néhány kivételtől eltekintve valamennyi áruosztályban bővült az export.

A magyar élelmiszergazdasági import mérsékeltebben, de ugyancsak erőteljesen, közel 20%-kal emelkedett. A növekedést a behozatal, 2007 második felében tapasztalt erőteljesebb bővülése alapozta meg. Az agrárexport dinamikus bővülése és az import viszonylag enyhébb emelkedése az agrár külkereskedelem egyenlegének karakterisztikus javulását hozta. A szaldó mértéke a 2006. évi 994 millió eurós agrár-külkereskedelmi többletke képest mintegy másfélszeres. A kereskedelmi mérlegtöbblet 2007 végére megközelítette az 1,6 milliárd eurót.

A termelés visszaesése ellenére az ágazati jövedelem növekedett, mert számos termék értékesítési árai a magasba szöktek és az agrárrolló is tovább javult. A kedvező összkép azonban erőteljes jövedelemdifferenciálódást takar. A nagy nyertes búza-, napraforgó- és tejtermelők mellett a nagy vesztesek a fagykárosult gyümölcsstermelők, valamint a megduplázódó takarmány költségekkel és stagnáló eladási árakkal szembesülő sertéstartók.

Magyarország agrárpolitikai prioritása, hogy az EU-27-ek belső piacán dúló hatékonysági versenyre a technológiai fejlesztés ösztönzésével, az élelmiszerbiztonsággal kapcsolatos követelmények, az állatjóléti- és higiéniai feltételek, a környezetgazdálkodási előírások betartásával a gazdálkodókat felkészítse és képessé tegye a kihívásoknak való megfelelésre.

Agrárökológiai potenciálunk minél jobb kihasználásával, a vámhatárok nélküli 500 milliós piacon is agrárgazdaságunk exportorientált fejlesztésében vagyunk érdekeltek. Amellett, hogy a hazai előállítású termékek tekintetében az önellátáson túl Unión belüli és kívüli piacaink megtartására és fejlesztésére törekszünk, célunk a permanens kereskedelmi mérlegtöbblet fokozása, a nemzetgazdaság külkereskedelmi mérlegét javító nettó exportőri pozíció fenntartása. Ezek fontosságát indokolja az a tény is, hogy a magyar agrártermelés nem használja ki kellően lehetőségeit-kapacitásait, s ezért a termelés növelése is cél, mind a mezőgazdaságban, mind az élelmiszeriparban. Fontos prioritás az állattenyésztés súlyának növelése.

Továbbra is célunk, hogy az EU által kínált, illetve elérhetővé tett támogatási kereteket maximálisan kihasználjuk, s ennek révén a magyar agrárgazdaság, az EU Egységes Belső piacában való minél jobb beilleszkedését elősegítsük. Emellett azonban számoltunk az agrárpolitikai célok teljesülésének nemzeti támogatások révén történő ösztönzésével is.

A mezőgazdaság fejlesztését, szerkezetátalakítását és korszerűsítését szolgálják az EU társfinanszírozással működtetett támogatások a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv, 2007. évtől az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP), valamint a Halászati Operatív Program. E programokban megjelölt intézkedések komoly előrelépést jelentenek a mezőgazdaság és erdészeti ágazat versenyképességének javításában (I. tengely), a környezet és a vidék fejlesztésében (II. tengely), a vidéki területeken élők életminőségének javításában, a diverzifikáció ösztönzésében (III. tengely).

Fontos feladat volt az *unió közös agrárpolitikájának reformját végrehajtó intézkedésekre történő felkészülés*, a vonatkozó magyar javaslatok kidolgozása és képviselése. Ennek keretében kidolgoztuk és meghirdettük a közvetlen termelői támogatás (SAPS- 28/2007. FVM rendelet), valamint annak nemzeti forrásból történő kiegészítése (top-up- 29/2007. FVM rendelet) 2007. évi rendszerét. E két támogatási konstrukció együttesen közel 200 Mrd Ft támogatást biztosít a magyar agrártermelők részére. Ez a támogatás egy termelőre vetítve közel 1 millió Ft-ot, 1 ha földterületre mintegy 38 ezer Ft-ot jelent.

A top-up támogatás rendszerét 2007-ben jelentősen módosítottuk. A vonatkozó uniós rendelkezések 2007-től több ágazatban csak a termeléstől elszakított (történelmi bázison alapuló) támogatást tesznek lehetővé, néhány ágazatban pedig maximálják a termeléshez kötött támogatás mértékét. A magyar támogatási konstrukció kidolgozásánál agrárpolitikai céljainknak megfelelően:

- továbbra is a lehetséges legnagyobb mértékű támogatást biztosítjuk az állattenyésztő ágazatok (szarvasmarha- és juhtartás), valamint a tejtermelés számára;
- kiemelten támogatjuk az energia célú növényi termékek termelését;
- több ágazatban áttértünk a részben, vagy egészben termeléstől elválasztott (történelmi bázis alapján történő) támogatási rendszerre.

Az új támogatási rendszer bevezetése megkönnyíti mind a termelők, mind a támogatást folyósító szerv (MVH) számára a KAP reform szerinti SPS támogatási rendszerre történő 2009. évi átállást.

A „top-up” támogatásokon túlmenően, az *állattenyésztők helyzetének javítása* érdekében, juh és kecske tartókat érintő, „de minimis” támogatásokat is meghirdettük. (55/2007-, 56/2007. FVM rendeletek) A nagy változásokat generáló történelmi bázis kialakítására, mint mezőgazdasági vagyoneértékű jog transzferének a szabályozására a tárca külön végrehajtási rendeletet adott ki. (106/2007. FVM rendelet)

Az agrárágazati prioritások között fontos helyet foglal(t) el az *állattenyésztés fejlesztése*, a növénytermesztés és az állattenyésztés között megbomlott arányok helyreállítása. Ennek érdekében ki kell használnunk az uniós támogatás adta lehetőségeket és nemzeti támogatásokkal is segíteni kell az ágazat fejlesztését. Az elmúlt évben ennek érdekében több intézkedést kezdeményeztünk, illetve tettünk. Az uniós rendelkezések értelmében 2007. május 1-től a tagországokban csak teljes mértékben eu-konform támogatási konstrukciók működtethetők. A nemzeti agrártámogatások teljes körű felülvizsgálata alapján javaslatokat dolgoztunk ki azok eu-konform átalakítására. Ezen belül kiemelt figyelmet fordítottunk az állattenyésztést segítő nemzeti támogatásokra. Az uniós szabályok figyelembevételével az alábbi támogatási programok kerültek meghirdetésre:

- az állat- és növény-egészségügyi vizsgálatok, az állatbetegségek megelőzése és kezelése, a fertőző betegségektől történő mentesítés támogatása;
- az állattenyésztés tenyésztés szervezési intézkedéseinek (pl. törzskönyvezés, utódellenőrzés, teljesítmény vizsgálat) támogatása;

- az állattartó telepeken keletkezett állati hulladék megsemmisítési költségeinek támogatása,
- a sertés és baromfi ágazatban az állatjóléti kötelezettség vállalásokhoz kötődő beruházások támogatása,
- egyes növény-egészségügyi vizsgálatok költségeinek támogatása,
- a beruházási tevékenység ösztönzésére, Sikeres Magyarországért Agrárfejlesztési Hitelprogram címen támogatási programot indítottunk,
- a gazdálkodók hitelfelvételének elősegítésére, „de minimis” rendelet formájában intézményi kezességvállalási program indult.

Fenti intézkedések életbe léptetése éves szinten közel 10 Mrd Ft támogatást biztosít a magyar állattenyésztésnek.

Az alapvető agrárpolitikai célkitűzés a **versenyképes termelés követelményeinek megfelelő birtokméretek mielőbbi kialakítása**. E célkitűzés jegyében javaslatot dolgoztunk ki a termőföld-vásárlást segítő eu-konform kedvezményes birtokfejlesztési hitelkonstrukcióra, valamint a birtokegyesítést szolgáló termőföld vásárlás eu-konform támogatására. A javaslatokat az Európai Bizottság elfogadta, a támogatási konstrukciókat meghirdettük.

2007. január 1-től hatályos uniós jogszabályoknak megfelelően módosított, illetve új kedvezményes hitelkonstrukciók kerültek alkalmazásra, melyek a mezőgazdasági termelők átmeneti likviditási problémáit és fejlesztési célkitűzéseket hivatottak segíteni. Ezek a beruházási tevékenység ösztönzésére a „*Sikeres Magyarországért, Agrárfejlesztési Hitelprogram*” a gazdálkodók hitelfelvételének elősegítésére az „*agrár de minimis rendelet formájában intézményi kezességvállalási program*”, a 2007. évi fagykárt és aszálykárt szenvedett mezőgazdasági termelők megsegítésére szóló *hitelprogramok*. A jelenleg fennálló támogatott **agrárhitelek kamattámogatásának és intézményi kezességvállalási díjának finanszírozása**, keretében 2007-ben 14 001,7 millió Ft kifizetés történt.

A támogatott agrárhitelek állománya 207,3 milliárd Ft, ami 32%-kal alacsonyabb a 2006. bázisévhez viszonyítva. A csökkenés oka elsődlegesen, hogy az Európai Unióhoz történt csatlakozást követően csak a birtokfejlesztési hitelkonstrukció, valamint a 2007. évi fagykárt és aszálykárt szenvedett mezőgazdasági termelők megsegítéséről szóló hitelprogramok keretében lehet új támogatott hitelszerződést kötni. A többi, támogatott konstrukciónál pedig folyamatos a tőketörlesztés. A hitelállomány 43%-át a csatlakozás előtt meghirdetett, az agrártermelők EU csatlakozásra való felkészülésének segítségét és versenyképességének javítását szolgáló Európa terv Agrárhitel program alapján felvett hitelek teszik ki. Ez volt az egyik legsikeresebb konstrukció a mezőgazdasági vállalkozók körében.

Az agrárkár-enyhítési rendszer meghirdetését az egyre szélsőséesebb időjárási körülmények (aszály, fagy, ár- és belvíz) körülmények miatti termelési kockázat mérséklése indokolta. Katasztrófa jellegű (súlyos és nagy kiterjedésű) elemi károk alapvetően veszélyeztetik a mezőgazdasági termelés biztonságát, rontják jövedelemtermelő képességét. A termelőket ezeknek az elemi károknak a

következményeitől nem védi meg teljes körűen a piaci alapon történő biztosítás. Több kárfajtára (pl. az aszályra) biztosítás sem köthető. A termelők és a központi költségvetés közös tehervállalására épülő új konstrukció javítja a termelők jövedelembiztonságát és enyhíti a mezőgazdasági termelés természeti tényezőktől való függőségét.

INTÉZMÉNYI ELŐIRÁNYZATOK TELJESÍTÉSE

A minisztérium intézményei a rendelkezésre álló források felhasználásával végezték hatósági és szakigazgatási, valamint a kifizető ügynökségi feladatokat, a vidékfejlesztés, a növényvédelem, agrár-környezetgazdálkodás, az állategészségügy, a termőföld minőségi védelme, erdészet, a térképészet és földügy, a mezőgazdasági minősítés területén, az ágazathoz kapcsolódó kutatás és fejlesztés állami feladatait, valamint a szakirány szerinti középfokú szakképzési tevékenységet. *A tárca szakmai felügyelete alá 2006. december 31-én 63 önálló és 62 részben önálló költségvetési intézmény tartozott, mely 2007. december 31-re 59-re, illetve 20-ra módosult.*

A Kormány korábbi döntéseinek, valamint 2118/2006. (VI. 30.) határozatának megfelelően a fejezetnél is folytatódott az intézménykorszerűsítés: az állategészségügyi, növény-egészségügyi, földművelésügyi szakigazgatás, valamint az Országos Borminősítő Intézet, az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet, az Állami Erdészeti Szolgálat és a Földművelésügyi Költségvetési Iroda integrációjával 2007. január 1-jével megalakult a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal. *Az átszervezés érintette az egész agrár szakigazgatást, mintegy ötezer foglalkoztatott tevékenységét rendezte át, megteremtve az egy ablakos ügyintézés szervezeti keretét.*

2007. augusztus 31-vel a Nemzeti Lovarda mint önálló költségvetési szerv megszűnt és a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal telephelyévé vált. Szintén 2007. augusztus 31-i hatállyal összevonásra került a nagykovácsi FVM Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium a piliscsabai Mezőgazdasági, Erdészeti Szakképző Iskola, Kollégium és FVM Gyakorlóiskola szakképző intézettel. 2007. október 1-jével visszakerült a tárcához a Magyar Élelmiszerbiztonsági Hivatal.

Az állami vagyronról elfogadott törvény értelmében a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet 2007. december 31-ei hatállyal megszűnt, a vagyongazdálkodás jogai és kötelezettségei ezen időponttól Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt-re szálltak át. Év végére megtörtént, a 2118/2006. Korm. határozat előírásainak figyelembevételével, a négy FVM Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet felsőoktatási intézmények részére történő átadásának szakmai előkészítése is (az integrációra 2008. március 15-i hatállyal került sor).

Az FVM már a 2006. évben jelentős, 1.745 fős létszámcsökkentést hajtott végre és így akkor a 2006. évi 15.888 fő eredeti engedélyezett létszám 14.143 főre módosult. Ezen belül az FVM központi igazgatás 2006. évi 697 fős engedélyezett létszáma 227 fővel 452 főre csökkent. A 2007. évben a tárca felügyelete alatt álló

intézményeknél a 2/2007. (FVÉ 2.) miniszteri utasítás alapján, valamint saját intézményi hatáskörben végrehajtott létszámleépítésekkel 981 fős további létszámcsökkentést teljesített. A fejezet intézményei engedélyezett létszámának év végi záró állománya 13.185 fő. Az FVM igazgatás 2007. évi engedélyezett létszáma tovább csökkent, 452 főről 374 főre.

A létszámkeretek változását követi a ténylegesen teljesített átlagos statisztikai létszám alakulása is, az éves szintű átlagos állományi létszám 13.857 fő, szemben a tavalyi 14.838 fővel. A teljes munkaidőben foglalkoztatottak létszáma 13.520 fő volt. A foglalkoztatottak létszámából a köztisztviselői állomány aránya 74,8%, a közalkalmazottaké 17,8%, az egyéb bérezésűek aránya 4,9%, a részmunkaidőben foglalkoztatottaké pedig 2,5% volt.

Az intézmények és a fejezet 2007. évi előirányzatainak teljesítési adatait a következő táblázatban foglaljuk össze:

*Az 2007. évi teljesítési adatok tevékenységenkénti
(címek, alcímek szerinti) megoszlása*

millió forintban

<i>cím/ alcím</i>	<i>Tevékenység</i>	<i>Támoga- tás</i>	<i>Bevétel (+marad- vány)</i>	<i>Kiadás</i>	<i>Kiadás- ból Személyi kifizetés</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1	FVM Igazgatás	4.319,7	887,9	5.200,1	2.915,9
2.1	Mezőgazdasági Szakig. Hiv.	23.095,4	22.946,7	45.816,1	22.403,6
2.7	Nemzeti Földalapkezelő Szervezet	1.020,7	20.493,3	21.911,2	1.101,4
2.9	Magyar Élelmiszer-bizt. Hiv.	164,7	61,8	191,2	72,4
3.	Földhivatalok, FÖMI	2.840,1	28.147,2	29.884,3	13.874,8
4.	Állami Ménesgazdaság*	170,7	459,0	625,3	85,5
5.	Mezőgazdasági és Vidék- fejlesztési Hivatal	16.439,3	2.175,8	18.228,5	6.759,1
6.	Mezőgazdasági szakoktatás	5.318,4	2.932,0	8.135,8	3.809,5
7.	Közművelődési intézetek	577,5	170,8	730,6	340,7
8.	Agrárkutató intézetek	3.460,5	3.743,9	6.890,3	2.740,0
	1-8 cím összesen**	57.407,0	82.290,4	137.885,4	54.374,9
10.	Fejezeti kezelésű előirányzatok	161.155,8	96.831,1	245.650,2	
	1-10. összesen	218.562,8	179.121,5	383.535,6	54.374,9

** A 2007. január 1-jével megszűnt Országos Borminősítő Intézet és az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet adataival együtt*

*** A 2007. január 1-jével megszűnt Állami Erdészeti Szolgálat adataival együtt*

A fejezet intézményeinek vagyoni helyzetében bekövetkezett változásokat az összesített mérleg alapján a befektetett eszközök állományának 22,2%-os (előző évi 515,9 milliárd forintról 401,4 milliárd forintra) csökkenése jellemzi. A negatív változás döntő részét a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalnál bekövetkezett, uniós intervenciók készletek (127,8 milliárd forintról 18,7 milliárd forintra történő) csökkenése képezte.

Az immateriális javak állománya 51,5 %-kal bővült (6,5 milliárd forintról 9,8 milliárd forintra), ami az informatikai fejlesztések folytatódását jelzi. Csökkent viszont az ingatlanok (1,3%-kal), a gépek, berendezések (8,1%-kal), a járművek (4,8%-kal) és a tenyésztett állatok (10,5%-kal) állománya. A beruházások, felújítások 21%-kal növekedtek.

A befektetett eszközökön belül a tárgyi eszközök részesedése 90,5%, a pénzügyi eszközöké 5,7%, az immateriális javaké (jogdíjak, szoftverek) pedig 2,4% volt.

A központi beruházások szűk keretének következtében új nagyobb beruházásként csak a Lehel téri Budapesti 2. számú Körzeti Földhivatal kialakítása valósult meg. Szintén kiemelt jelentőségű beruházásnak tekinthető a FAO Alregionális Hivatalának az FVM Kossuth téri épületében történő elhelyezésével összefüggésben elvégzett székház-átalakítás.

A teljesen leírt eszközállomány a bruttó értékhez mért aránya a járműveknél (61,1%), az immateriális javaknál (28,7%) és a gépek, berendezések, felszereléseknél (46,4%) magasnak tekinthető.

A tárca és intézményei tulajdonosi jogosultsága alá tartozó társaságokban való részesedés mérlegértéke 2007. december 31-én 22.532,1 millió forint. Ebből a tárca tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó társaságokban való részesedés mérlegértéke 22.519,8 millió forint.

Az FVM tulajdonosi joggyakorlása alá 2007-ben 10 tartós állami tulajdonú közhasznú társaság, korlátolt felelősségű társaság és zártkörűen működő részvénytársaság, valamint három résztulajdonú társaság tartozott, amelyeknek tevékenysége elsősorban a mezőgazdasági és élelmiszeripari alap-, illetve alkalmazott kutatások, valamint a mezőgazdasági és élelmiszeripari termelés kiszolgálása és a szaktanácsadás területére terjedt ki.

A korábban költségvetési kutató intézetként működő gyümölcsstermesztési kutató közhasznú társaságok 2007.január 1-jével átadásra kerültek az Állami Privatizációs Vagyonkezelő Zrt. tulajdonosi jogkörébe. A tárca költségvetési források hiányában a társaságok részére 2007. évben közhasznú támogatást nem tudott biztosítani, emiatt a társaságokkal korábban megkötött közhasznú keretmegállapodások felbontásra kerültek.

A szolgáltatási tevékenységet végző társaságok kiemelt fontosságú tevékenységet végeznek, többek között a közraktározás, az agrármarketing vagy a tenyészállat-szaporítóanyag ellátás területén.

Megállapítható, hogy a tárca tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó állami tulajdonú 13 gazdasági társaság gazdasági és pénzügyi tevékenysége az alapításkor meghatározott célokkal és a tulajdonosi elvárásokkal összhangban folyik. A TIG Kht. jelentős eredményjavulásának következtében az összesített eredmény pozitív. A tárca vagyongazdálkodási tevékenységének eredményeként **valamennyi társaság saját tőkéje folyamatosan növekvő tendenciát mutat.**

Az államháztartás hatékony működését elősegítő szervezeti átalakításokról és az azokat megalapozó intézkedésekről szóló 2118/2006. (VI. 30.) Korm. határozat értelmében a Geodézia Zrt., az Országos Mesterséges Termékenyítő Zrt. privatizációra meghirdetésre kerülő 60%-1 szavazatot, valamint a 15%-os kedvezményes dolgozói részvénytársaságjainak értékesítése lezárult.

Az Agroster Zrt. meghirdetésre kerülő részvénytársaságjának privatizációja másodjára is eredménytelenül zárult, annak ellenére, hogy az FVM és az ÁPV Zrt. Agrárigazgatósága is a Fintha-Nagy Ügyvédi Iroda 37,0 millió Ft-os árajánlatát támogatta. Az ÁPV Zrt. Igazgatósági ülése az eljárást eredménytelennek ítélte, mivel az alacsony vételár jelentős értékvesztést okozna a Magyar Állam számára.

Megjegyezzük, hogy a Geodézia Zrt.-nél a 60%-1 szavazatot megtestesítő részvénykivásárláson felül, a részvények további 15%-a a Geodézia MRP Szervezete részére került értékesítésre. Az OMT Zrt.-nél a 60%-1 szavazatot megtestesítő részvénykivásárláson felül, a részvények további 15%-a került kedvezményesen értékesítésre a társaság munkavállalói részére. A részvény átforgatások megtörténtek, a vételárak még 2007. évben befolytak a tárca Előirányzat-felhasználási Keretszámlájára.

A TIG Kht. készletei kezelésének és feladatai ellátásának gazdaságossági és szakmai követelmények teljesítését szolgáló szervezeti megoldásról szóló Kormány-tájékoztatót a Kormány a 2007. május 30-i ülésén tudomásul vette. A Tájékoztató tartalmazta, hogy az eredményesen működő és önfinanszírozó TIG Kht. alakuljon át nonprofit korlátolt felelősségű társasággá és a képződő nyereséget forgassa vissza veszélyhelyzeti eszközök és készletek állományának fejlesztésére és működése finanszírozására. Az átalakításra vonatkozóan a tulajdonosi joggyakorló Alapítói Határozatot adott ki, amelynek lényege az, hogy átalakuláskor a saját tőke nagysága egyezzen meg a jegyzett tőke összegével.

A Konzervipari Kutató Intézet Kht.-nál a végelszámolás 2007. június 30-ig befejeződött. A végelszámolást a Cégbíróság Cg. 01-14-000292/68. számú végzése zárta le, amely 2007. augusztus 21-én került kiadmányozásra. A végelszámoló a 39,1 millió forint maradványösszeget befizette az FVM számlaszámára.

A Vetőmag 95 Kft. felszámolásának elhúzódása a peres követelések bírósági úton való érvényesítésével magyarázható.

A Pénzügyminisztérium az AMC költségvetési szervként való működéshez szükséges Alapítói Okirat kiadmányozását azzal a feltétellel adta ki, hogy az Alapítói Okirat kiadmányozására akkor kerülhet sor, amikor megtörténik az AMC végelszámolással történő megszüntetése. Az Alapító Okirat a 10030/3/2008. ügyiratszámom, 2008. február 7-én került kiadmányozásra. A Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanács 2008. február 6-i ülésén 2008. február 7-i hatállyal elrendelte az AMC Kht. végelszámolását. Jelenleg az AMC költségvetési intézményként működik.

A privatizációs ingatlanértékesítési- és osztalékbevételek

1. Osztalékbevételek, ingatlanértékesítés bevételeinek osztalék formájában történő elvonása

- OMT Zrt. debreceni és szombathelyi ingatlanjainak privatizációt megelőző értékesítéséből származó bevétel osztalék formájában történő elvonása	213,8 millió forint
- a minisztérium tulajdonosi jogkörébe tartozó társaságoktól 2007. évben elvont osztalék	46,0 millió forint
<hr/>	
Összes osztalékbevétel:	259,8 millió forint

2. Privatizációs bevételek:

- Geodéziai és Térképészeti Zrt. 75%-1 szavazatot megtestesítő részvénytársaságjának privatizálása	496,1 millió forint
- Országos Mesterséges Termékenyítő Zrt. 75%-1 szavazatot megtestesítő részvénytársaságjának privatizálása	301,5 millió forint
<hr/>	
Összes bevétel:	797,6 millió forint

3. A KPKI Kht. végelszámolási maradványösszeg 39,1 millió forint

BEVÉTELEK MINDÖSSZESEN 1.096,5 millió forint

Privatizációs költségek:

- A cégek értékpapírjainak letétkezelését végző Codex Zrt. által leszámoltott értékpapír kiadási díj, átforgatási költség	1,0 millió forint
- Az ÁPV Zrt.-nél felmerült, az FVM részére 2007. évben leszámoltott priv. költség	10,7 millió forint
- 2005. évben felmerült priv. költség	50,0 millió forint
<hr/>	
Összes privatizációs költség:	61,7 millió forint

Bevételek és kiadások különbözetének felhasználása:

- a privatizációs bevétel költségekkel csökkentett összege 797,6 millió forintnak a 61,7 millió forinttal csökkentett különbözete **735.9 millió forint, amely 2007. október 31-én átutalásra került a Magyar Államkincstár Kincstári, Állami Vagyon Értékesítéséből Származó Bevétel számlára.**

Az állami vagyonról szóló 2007. CVI. törvény szeptember 25-i hatályba lépésével a törvény 3. §-a értelmében a tárca tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó állami tulajdonú társaságok tulajdonosi joga átkerült a Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanácshoz. A társaságok vonatkozásában a tulajdonosi döntések meghozatala az NVT hatáskörébe került.

A továbbiakban az FVM által felügyelt központi költségvetési szervek 2007. évi gazdálkodását a fejezeti címrend szerint mutatjuk be. Az év során az intézmények száma 64-ről 59-re csökkent.

1. cím: Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Központi Igazgatása

Az FVM Központi Igazgatása éves gazdálkodását 5.200,1 millió forint kiadás, 821,2 millió forint bevétel és 4.319,7 millió forint költségvetési támogatás felhasználásával valósította meg. A 2007. évi tényleges kiadás teljesítése a 2006. évi teljesítéshez viszonyítva 73,7%, a tárgyévi módosított előirányzathoz viszonyítva (5.209,7 millió forint) 99,8%.

Az igazgatási cím kiadási előirányzatának 2006. évihez viszonyított jelentős csökkenését részben az okozta, hogy 2007. január 1-től a Miniszterelnöki Hivatal Központi Szolgáltatási Főigazgatósága biztosítja a minisztériumok számára a szakfeladatok elvégzéséhez szükséges munkakörnyezetet, beleértve ezek üzemeltetését, karbantartását, az alapvető informatikai és kommunikációs szolgáltatásokat. Az üzemeltetési feladatokon túl, a minisztérium ingatlanait, eszközeit a Központi Szolgáltatási Főigazgatóság, illetve a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. vette át. Az FVM fejezetek közötti Megállapodás alapján 700,0 millió Ft kiadási és támogatási előirányzatot és ezzel egyidejűleg 42 fő munkavállalót adott át a MEH KSZF-nek.

A cím kiadási előirányzatának teljesítésén belül mind a személyi juttatási, mind pedig a munkaadókat terhelő járulékok előirányzatának teljesítése elérte a 100%-ot, míg a dologi kiadások előirányzatának teljesítése megközelíti azt. Ugyanakkor a személyi juttatások előirányzatának teljesítése is mintegy 20,0%-kal alacsonyabb a 2006. évinél.

A kiegyensúlyozott gazdálkodás az egész év során biztosított volt, amihez hozzájárult az is, hogy 2007-ben tovább folytatódott a 2006. évben is eredményesnek mondható szigorú takarékos gazdálkodás (külföldi kiküldetések engedélyezésének szigorítása, reprezentációs kiadások csökkentése stb.). A címen belüli zavartalan működést elősegítette az is, hogy az év során többletfeladatokra, 465,4 millió forint dologi pótelőirányzat került átadásra, külföldi kiutazások, nemzetközi tagdíjak, 2007. évi továbbképzési terv, konferenciákon való részvétel,

ország-mozgósítási, védelmi feladatok, iratselejtezési munkák, gyakornok program finanszírozására.

A cím 2007. évben nem rendelkezett eredeti felhalmozási előirányzatokkal, azonban az év során az intézményi beruházások előirányzata 67,1 millió forintra, míg a felújításoké 141,5 millió forintra módosult. Ezen összegek a 2007. év során meghatározó jelentőségű beruházásnak tekinthető, FAO Alregionális Hivatal, FVM Kossuth téri hivatalában történő elhelyezésével összefüggésben került 100%-ban felhasználásra.

A 2007. év során az igazgatási cím részére kiegészítő munkaerő foglalkoztatásának finanszírozására az NVT TS forrás kerete terhére 106,9 millió forint, az EMVA TS kerete terhére pedig további 186,7 millió Ft került átadásra.

Az FVM Központi Igazgatása a 2006. évről áthúzódó kötelezettséggel terhelt 66,7 millió forint előirányzat-maradványát június 30-ig felhasználta.

Az FVM Központi Igazgatása cím 2007. évi eredeti létszám-előirányzata 452 fő volt, amely az év során 384 főre módosult. Ez a csökkenés 42 fő Miniszterelnöki Hivatalba történő áthelyezésével, valamint további létszámleépítések végrehajtásával függ össze. 2007. évben az átlagos statisztikai állományi létszám 400 fő volt.

A tárca közvetlen tulajdonosi felügyelete alá tartozó tartós részesedések 2007. december 31-i mérlegértéke 22.519,8 millió forint, amely 2.953,0 millió forinttal alacsonyabb az előző évinél. A csökkenés a TIG Kht-nál történt értékvesztés elszámolásából, az Országos Mesterséges Termékenyítő Zrt és a Geodézia Zrt. részvénycsomagjának privatizációjából, valamint a Gyümölcsstermesztési Kht-k és a Húsipari Kht. MNV ZRt-hez történő átadásából adódott.

Az FVM Központi igazgatása 2007-ben alapítványt nem támogatott, gazdasági társaságban új részesedést nem szerzett és vállalkozó tevékenységet sem folytatott, letéti számlával nem rendelkezett.

Az év folyamán 8 fő részesült munkáltatói kölcsönben összesen 9,5 millió forint összegben.

Az Igazgatási cím a 2007. évet 5,0 millió Ft tartozásállománnyal zárta, amely összeg 30 nap alatti és nem tekinthető jelentősnek.

2. cím: Szakigazgatási intézmények (számuk az év során 5-ről 3-ra csökkent)

2/1. alcím Mezőgazdasági Szakigazgatási Intézmények

A 274/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet alapján 2007. január 1-jével az állategészségügyi, növény-egészségügyi, földművelésügyi szakigazgatás, az Országos Borminősítő Intézet, az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet, az Állami Erdészeti Szolgálat, Földművelésügyi Költségvetési Iroda egy hivatalba szerveződött, megalakult a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal.

Az MgSzh feladatát az MgSzh Központ és a területi szervei (megyei hivatalok) útján látja el. A Központ és területi szervei egyaránt önálló jogi személyiséggel rendelkeznek. A Központ önállóan gazdálkodó, az előirányzatok

felett teljes jogkörrel rendelkező költségvetési szerv. A területi szervek részben önállóan gazdálkodó, pénzügyi-gazdasági tekintetben részjogkörű költségvetési szervek.

MgSzH Központ és területi szervei ellátják:

- *A növénytermesztéssel, állattenyésztéssel és takarmányozással kapcsolatos szakigazgatási feladatokat.*
- *A must, bor, borpárlat és egyéb borgazdasági termékek előállításával, kezelésével és forgalomba hozatalával kapcsolatos hatósági és egyéb állami szakfeladatokat, valamint az ezekhez kapcsolódó kiegészítő tevékenységeket.*
- *A növényvédelmi, növényegészségügyi, talajvédelmi, agrár-környezetvédelmi, valamint egyéb hatósági és állami feladatokat.*
- *Az állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrzési feladatokat.*
- *Az erdészeti igazgatással összefüggő irányítási, szervezési és hatósági feladatokat.*
- *A vadászati igazgatással összefüggő irányítási, szervezési és hatósági feladatokat.*
- *A költségvetési gazdálkodással kapcsolatos feladatokat.*

Az MgSzH szervezete 2007. évben tovább bővült, szervezetébe 2007. augusztus 31-i hatállyal integrálásra került a Nemzeti Lovarda, (FVM Szakiskola). Az egységes élelmiszer-biztonsági szervezet létrehozásáról szóló 2243/2006. (XII. 23.) Kormányhatározat értelmében az ÁNTSZ területi intézeteinek élelmiszer-ellenőrzési feladatait az MgSzH megyei hivatalai, az OTH, illetve OÉTI egyes nevezett tárgykörbe tartozó feladatait a Központ 2007. október 1-től átvette. A Magyar Élelmiszer-biztonsági Hivatal irányítása is átkerült az FVM-be, amely az MgSzH-t annyiban érinti, hogy az intézmény külön megállapodásban meghatározott pénzügyi-gazdasági feladatait a Központ látja el.

A mezőgazdasági szakigazgatási intézmények 2007. éves gazdálkodásukat 29.141,4 millió forint kiadás, 14.511,0 millió forint bevétel és 14.630,4 millió forint költségvetési támogatás felhasználásával kezdték. Az intézmény 2007. évi kiadási előirányzata 17.914,8 millió forinttal módosult, amelyből jelentősebb tételek a létszámcsökkentés egyszeri többletkiadásának, a 13. havi illetmény kiadásainak, a Prémiumévek program, valamint a főtisztviselők illetményének központi forrásból történő finanszírozása (6.678,2 millió forint), alcímek közötti átcsoportosítás (1.000,0 millió forint), többletbevételi előirányzat-módosítás (4.139,2 millió forint), előző évi maradvány igénybevétel (1.355,2 millió forint).

Az MgSzH eredeti személyi juttatások előirányzatának évközi korrekciói lehetővé tették a törvény által előírt munkáltatói fizetési kötelezettségek teljesítésén túl a közszolgálati szabályzat szerint adható juttatások közül az önkéntes nyugdíj- és egészségpénztári tagdíjak támogatását, üdülési hozzájárulás fizetését, iskolakezdési, illetve egyéb szociális támogatások folyósítását. A dologi kiadásokra fordítható előirányzat összességében biztosította a szakterületek feladatai ellátásának fedezetét. A 2007. évi eredeti előirányzat 10.581,8 millió forint, a módosított dologi kiadási előirányzat pedig 12.191,4 millió forint. Az év folyamán a dologi kiadások felhasználása 95,0%-ra teljesültek.

Az MgSzH-nak a 2007. évi költségvetést törvény szerint a kiadásokat mintegy 50%-ban kell működési-, hatósági-, illetve szolgáltatási bevételből finanszírozni. Az intézmény bevételeinek „termelésében” döntő szerepet játszó szakterületek (állategészségügyi és növényvédelmi) főleg az év második felében realizálják tevékenységük eredményét, így az év első felében a bevételek az időarányos teljesítéstől általában elmaradtak. Az egyéb jogcímen realizált bevételek közül kiemelkedik az MVH-tól a delegált feladatok finanszírozására érkezett forrás (mintegy 551 millió Ft), illetve a 2006. évben felmerült madárinfluenza-kiadások Európai Uniótól közvetlenül érkező utófinanszírozása (275 millió Ft).

Az MgSzH jogelődjeinek összesített előirányzat-maradványa 1.355,2 millió forint volt. Ennek felhasználása 2007. június 30-ig maradéktalanul megtörtént. A 2007. évi előirányzat-maradvány összege 225,9 millió forint, amely teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt. A jogelődök intézmények kormányhatározatban rögzített engedélyezett 2007. évi létszáma 5.099 fő volt, a hivatal záró, engedélyezett létszáma 4.791 fő.

A mezőgazdasági szakigazgatási intézmények vállalkozási tevékenységet nem folytattak, közhasznú társaságokat, alapítványokat nem támogattak, gazdasági társaságokban nem vettek részt.

A korábban elkülönülten működő szakigazgatási szervek harmonikus működési feltételeinek kialakítása igen nagy erőfeszítést igényelt-igényel, de a tárca kezelni tudta az indulás feszültségeit.

2/2 alcím Magyar Élelmiszer-biztonsági Hivatal

A 2007. év a Magyar Élelmiszerbiztonsági Hivatal életében ismét jelentős változásokkal, és további létszámcsökkenéssel járó év, de egyúttal a hatékony, intenzív működés időszaka volt. A Hivatal az elvégzett külső és belső ellenőrzések jelentései szerint 2007-ben jól szabályozott keretek közt, szabályosan és kifogástalanul működött, a hatályos SZMSZ és más előirt, kapcsolódó szabályozások, utasítások és együttműködési szerződéseknek megfelelően folyamatos belső kontroll alatt, gördülékenyen végezte feladatait.

Az SZMSZ módosítása a felügyeleti szerv változás után megtörtént. 2007-ben az Országos Levéltár elvégezte az iratkezelés ellenőrzését, és azt kifogástalannak találta. A belső ellenőrzés megállapításai pozitívak.

FVM által jóváhagyott Alapító Okirathatályba lépésének dátuma 2007. október 1. A Magyar Élelmiszer-biztonsági Hivatal gazdaságilag részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv, így meghatározott pénzügyi-gazdasági feladatait a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ látja el.

A Hivatal elsődleges feladata a nemzetközi és hazai kapcsolattartás, koordinálás, kommunikáció és az egészségi kockázat becslés az élelmiszer- és takarmánybiztonság vonatkozásában. A Hivatalt az Európai Unió elvárásainak megfelelően, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hivatal (EFSA) hazai

partnerintézményeként, az egészségügyi kockázatbecslési tevékenység, valamint az élelmiszer- és takarmánybiztonság területén koordináló, szakmai döntés-előkészítő, véleményező, javaslattevő, információs feladatok ellátására hozta létre a magyar kormány 2003-ban.

Nemzetközi kapcsolattartó szerepéből következően rendszeresen együttműködik az Európai Unió központi- és tagállami szervezeteivel. A MÉBIH a magyarországi kapcsolattartó pont az Európai Unió élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó gyors vészjelző rendszerében (RASFF). Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) élelmiszerbiztonsági, valamint sürgősségi veszély jelző rendszerének (INFOSAN Emergency) hazai kontakt pontja. Hazai vonatkozásban az élelmiszerbiztonsági tevékenységben érintett minisztériumok, hatóságok, intézmények tevékenységét koordinálja, valamint tudományos szakbizottságok keretében összefogja az élelmiszerbiztonsággal foglalkozó szakértők tevékenységét.

A Hivatal személyi létszáma mindössze 18 fő, emellett a feladatokat magas hatékonysággal látta el. A zökkenőmentes működés csak rendkívül takarékos, ésszerű gazdálkodással, és a feladatok újraelosztásával volt lehetséges.

Az intézmény eredeti 2007. évi kiadási előirányzata 148,5 millió forint, mely az év közben 74,9 millió forinttal növekedett (létszámleépítés, 13. havi illetmény). A kiadási előirányzat teljesítése 85% (191,2 millió forint).

Az eredeti kiadási előirányzat az előző évihez képest 16%-kal kevesebb volt.

A személyi juttatás előirányzat teljesítése 72,4 millió forint, fedezetet nyújtott a rendszeres és nem rendszeres személyi kifizetésekhez, valamint a sajátos juttatások, illetve a személyhez kapcsolódó költségtérítésekre. A hivatal valamennyi járulékfizetési kötelezettségének eleget tett.

A módosított dologi kiadások (78,1 millió forint) túlteljesítését (87,5 millió forint) az eredményezte, hogy az előirányzat-maradvány befizetése az előirányzat-maradvány átadás során szerepel. A hivatal valamennyi adójellegű és egyéb befizetési kötelezettségének eleget tett.

A hivatal előző évi előirányzat maradványa 57,8 millió forint, melyből 26,3 millió forint felhasználásra, 31,5 millió forint a fejezeti számlára befizetésre került. A 2007. évi előirányzat-maradványa 35,3 millió forint teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt.

A hivatal költségvetése nem ad lehetőséget a lakásépítés munkáltatói támogatására.

A hivatal vállalkozási tevékenységet nem folytat, közhasznú társaságokat, alapítványokat nem támogat, gazdasági társaságokban nem vett részt.

2/7. alcím: Nemzeti Földalapkezelő Szervezet

Az NFA tevékenységének jogszabályi alapjait a Nemzeti Földalapról szóló többször módosított 2001. évi CXVI. törvény, a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény, a Földrendező és Földkiadó Bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény, az Országgyűlés 48/2002. (VII. 19.) OGY határozata a Földbirtok-politikai irányelvekről, az NFA vagyonyilvántartásának, vagyonykezelésének és hasznosításának részletes szabályait rendező 254/2002. (XII. 13.) Korm. rendelet, a

termőföld állam által életjáradék fizetése ellenében történő megszerzéséről rendelkező, 210/2004. (VII. 9.) Korm. rendelet, valamint a birtokhasznosítási bizottságok létrehozatalának és működésének rendjéről szóló 108/2002. (XII. 13.) FVM rendelet alkotják.

Az állami vagyronról szóló 2007. évi CVI. törvény alapján a három vagyonkezelő szervezet (KVI, NFA, ÁPV Zrt.) egy szervezeti egységbe integrálódik. A három szervezet általános jogutódja 2008. január 1-jétől a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.

Az NFA szervezete központi apparátusra és megyénként működő területi irodákra tagozódik. A feladatok ellátásában közreműködnek a körzeti földhivatalok, a megyei földművelésügyi hivatalok, a Helyi Birtokhasznosítási Bizottságok, valamint az NFA nyilvántartásaiban felvett vagyoneértékelők.

A Szervezet vagyoni körébe tartozó termőföld nyilvántartási értékének 2007. évi nyitó állománya 291.351,5 millió forint volt, mely érték év végére 287.874,4 millió forintra csökkent. A földpiac befolyásolásának egyik fontos eszköze a „termőföldért életjáradékot” program. A program jogi alapja a termőföld állam által életjáradék fizetése ellenében történő megvásárlásáról szóló a 255/2002. (XII.13.) Kormányrendelet. Az NFA az év során a korábbi években meghirdetett pályázatok alapján összesen 4.699 db életjáradéki szerződést kötött meg, ez havonta 126,6 millió forint járadék kifizetést eredményezett.

Az NFA 2007. évben – birtokhasznosítási megfontolásokból – mindössze 0,2 millió forint értékű termőföldet vásárolt. Az összeg az életjáradéki pályázatokhoz kapcsolódó készpénzes felajánlásokat tartalmazza.

Az év folyamán nyilvános haszonbérleti pályázat meghirdetésére nem került sor. A termőföldről szóló törvény előírásainak megfelelően folyamatos volt azon földhaszonbérleti szerződések meghosszabbítása, amennyiben ezt a bérlők igényelték és az megfelelt a szervezet birtokhasznosítási stratégiájának. Számottevő feladatot jelentett 2007. év során a nyilvános pályázat és árverés útján történő termőföld-értékesítés. Az év folyamán összesen 7 pályázati kör került meghirdetésre, amelynek árbevétele 2007. december 31-ig 16.732,5 millió forint volt.

Az NFA 2007. évi módosított kiadási előirányzata 23.434,2 millió forint, a teljesítése 21.911,2 millió forint volt. Az eredeti kiadási előirányzat (12.932,3 millió forint) év közben 10.501,9 millió forinttal módosult. A módosítás legmeghatározóbb eleme a többletbevétel miatti előirányzat-módosítás (10.914,0 millió forint) volt. További főbb elemei: a 2006. évi előirányzat maradvány igénybevétele 599,4 millió forint, valamint a létszámcsökkentés egyszeri többletkiadásának központi forrása (188,4 millió forint). Felügyeleti hatáskörben 1.200,0 millió forinttal csökkentésre került az intézmény előirányzata.

Személyi juttatások előirányzatánál a megtakarítás mintegy 17,4%. A megtakarítás abból adódik, hogy a köztisztviselői jogviszonyok megszüntetése során az alkalmazottak egy része a rendes felmondást választotta, így részükre a felmentési illetmények már nem kerültek az év folyamán folyósításra.

Az intézmény költségvetésében engedélyezett 156 fő létszám az év során a 16 fővel csökkent. Az intézmény megszűnése miatt 2007. december 31-ével valamennyi köztisztviselő jogviszonya megszűnt.

A dologi kiadások eredeti előirányzatához (1.160,2 millió forint) képest a teljesítés (1.244,0 millió forint) 3,5%-kal több. A többletkiadás az intézmény megszűnése miatti többletfeladatokhoz kapcsolódik. Jelentős, 195,1%-os növekedés mutatkozik a működési célú pénzeszköz-átadás előirányzaton. Ennek oka, hogy az intézmény fel nem használt pénzeszközeit (maradványát) a megszűnés okán felügyeleti számlára utalta be.

Az NFA Intézményi beruházási kiadások eredeti előirányzata 1.110,0 millió forint, a teljesítés 168,3 millió forint volt. A csökkenés oka, hogy 2007. évben a termőföld vásárlás volumene elmaradt a tervezettől. Az NFA gépek, berendezések és immateriális javak vásárlására 140,1 millió forintot fordított, amelynek keretében főleg számítógépek kerültek beszerzésre.

Az intézmény eredeti működési bevételi előirányzata 3.200,0 millió forint, a teljesítés 3.161,4 millió forint volt. Az intézményi bevétel legjelentősebb része a haszonbérleti szerződések alapján fizetett bérleti díj befizetésekből származik. A minimális összegű bevétel-elmaradás az év végén kiszámlázott és már ki nem egyenlített haszonbérleti díjból adódott.

Felhalmozási és tőke jellegű bevételek jogcímen jelentős, 9.032,4 millió forint többlet mutatkozik az eredeti előirányzathoz (7.700,0 millió forint) viszonyítva. Ennek oka, hogy a tervezett termőföld értékesítés volumene, az életjáradéki program finanszírozásának biztosítása érdekében jelentősen megnőtt az év folyamán.

Az NFA-nak 2007. évi előirányzat maradványa nem keletkezett. Ennek oka, hogy az intézmény megszűnése miatt valamennyi számláját meg kellett szüntetnie és fel nem használt pénzeszköz a felügyeleti szervnek utalta át.

A lakásépítés munkáltatói támogatására a rendelkezésre álló 15,0 millió forint előirányzathoz 11,4 millió forint került kifizetésre 2007. évben, visszafizetendő kölcsön formájában.

3. cím Földhivatalok, Földmérési és Távérzékelési Intézet

A 3. cím 19 megyei, és fővárosi földhivatal, továbbá az általuk irányított körzeti földhivatalok és földhivatali kirendeltségek (119 db), valamint a Földmérési és Távérzékelési Intézet (FÖMI) előirányzatait és annak teljesítését tartalmazza.

A földügyi szakigazgatás intézményei 2007-ben is a jogszabályokban meghatározott ingatlan-nyilvántartással, földhasználattal, földvédelemmel, földértékesítéssel, földértékeléssel, földminősítéssel, földméréssel és térképészettel kapcsolatos hatósági feladatokat láttak el és közreműködtek a Nemzeti Kataszteri program végrehajtásában.

A földhivatalokhoz 2007. évben főszámon 3.411.438 db ügyirat érkezett, ebből 2.540.628 db volt az ingatlan nyilvántartási ügyiratok száma. Az ingatlan-nyilvántartási ügyiratok esetében a 2.540.628 db-os érkezés mellett az előző évből áthúzódó ügyiratokkal együtt összesen 2.539.487 db ügy került elintézésre.

2007. évben a földhivatalok által kiadott tulajdoni lap másolatok száma összesen 2.456.383 db, ebből a hiteles díjköteles tulajdoni lapok száma 1.318.549 db volt, míg a hiteles díjmentesen kiállított tulajdoni lap másolatok száma 407.998 db-ot tett ki. A nem hiteles tulajdoni lapok közül a díjköteles 438.975 db, míg a díjmentes 290.861 db volt. Ezekből az adatokból megállapítható, hogy a díjmentesen kiadott tulajdoni lapok száma továbbra is magas.

A növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. törvény 2005. június 15-én hatályba lépett módosítása a parlagfű elleni közérdekű védekezés eljárásába bevonta a Földmérési és Távérzékelési Intézetet (FÖMI) és a földhivatalokat.

A Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvény XII. fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok 10/02/13 jogcímcsoportja 300,0 millió forintot irányzott elő az osztatlan földtulajdon kimérésének költségeire, amely összeg a hivataloknál teljes egészében felhasználásra került.

A cím intézményei feladataikat 2007. évben 29.884,3 millió forint tényleges kiadással, 26.725,7 millió forint bevétellel és 2.840,1 millió forint költségvetési támogatás felhasználásával látták el.

A földügyi intézményeknél 2007. évben - a hivatalokhoz befizetett és a hivatalokat megillető igazgatási szolgáltatási díj címen beszedett új bevételekkel - a költségvetési támogatás további kiváltására került sor. A hivatalok módosított bevételi előirányzataikat összességében 97,3%-ban, míg a kiadási előirányzataikat 94,0%-ban teljesítették.

Az összes bevételen belül a működési bevételek teljesítése a módosított előirányzat 97,1%-a., azonban ennek az egyes intézmények közötti megoszlása jelentős különbségeket mutat mind pozitív, mind negatív irányban. A földügyi szakigazgatáson belüli bevételek kiegyenlítésére (hivatalok közötti átcsoportosítására) a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter - a pénzügyminiszterrel egyetértésben – utasítást működtetett.

Az eredeti költségvetésben az intézmények nem rendelkeztek felhalmozási előirányzattal 2007-ben. A szükséges informatikai, valamint ingatlanfejlesztési beruházásaikat, felújításaikat is nagyrészt a többletbevételeik terhére valósították meg. Kivétel ez alól a *Budapesti 2. számú Körzeti Földhivatal kibővítése*, melyhez a tárca 76,9 millió forinttal járult hozzá. A beruházással a körzeti földhivatalhoz került az V., VI. és XIII. kerület után a IV. kerület földügyi hatósági feladatainak ügyintézése. A 2007. év legjelentősebb beruházásaként a *Fővárosi Földhivatal* saját beruházás keretében létrehozta a XIV. kerület Bosnyák tér 5. alatt, a *Budapesti 3. számú Körzeti Földhivatalt*, melynek illetékességi területe a VII., XIV., XV. és XVI. kerület.

A 2006. évi kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradvány 1.421,5 millió forint, mely teljes mértékben felhasználásra került. A cím intézményeinél 2007. évben, a tárca részére előírt maradványképzési kötelezettséggel összhangban, 1.103,0 millió forint előirányzat-maradvány keletkezett.

A cím 2007. évi eredeti engedélyezett létszámkerete 4.400 fő volt, amely a Kormány határozatai alapján összesen 348 fővel (7,9%) került csökkentésre az év folyamán. Így a cím 2007. évi engedélyezett létszám előirányzata 4.052 főre

módosult. 2007. évben az átlagos statisztikai állományi létszám 4.168 fő, melyből a teljes munkaidős létszám 4.096 fő volt.

Az intézmények az év folyamán alapítványt nem támogattak, gazdasági társaságokban nem vettek részt és vállalkozói tevékenységet sem folytattak.

4. cím: Mezőgazdasági minősítés és törzstenyészet-fenntartás intézményei

A címhez 2007. január 1-jétől egy intézmény, az Állami Ménesgazdaság tartozott, amelynek kiemelt feladata a lipicai lófajta tenyésztése, génmegőrzése. 2006. január 1-jétől a kaposvári Pannon Lovasakadémia megszűnésével az intézmény feladata a gidrán lófajta tenyésztésével és génmegőrzésével bővült. 2007. évben mindkét fajta esetében az állományt megfelelő minőségben és létszámban (összesen 241+80 összesen 321 egyed) fenntartották, valamennyi kancacsalád és törzs fenntartását biztosították.

Az intézmény tevékenységi körében a korábbi évekhez képest változás nem történt, és valamennyi gazdálkodási nehézség ellenére az intézmény a számára előírt szakmai feladatokat rendben teljesítette. *A Ménesgazdaság éves feladatait 324,1 millió forint kiadással, 154,6 millió forint saját bevétellel, 3,18 millió forint maradvány felhasználással és 170,7 millió forint költségvetési támogatással látta el,* 2007. évre sem felújítási sem pedig beruházási eredeti előirányzattal nem rendelkezett. A beruházási előirányzat fejezeti és saját hatáskörű módosítások alapján 21,2 millió forint, amelyet a gidrán telep kialakítására, legelőterület felújítására, gépek vásárlására fordítottak.

Az intézmény az év folyamán alapítványt nem támogatott, gazdasági társaságban új részesedést nem szerzett. Vállalkozói tevékenységet nem folytatott. Az Állami Ménesgazdaság 2007. évi előirányzat-maradványa összesen 4,4 millió forint, amely teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt.

A címen engedélyezett eredeti létszámkeret (álláshely) 58 fő, amely a 2007. évben összesen 5 fővel csökkent, így az engedélyezett létszám-előirányzat 53 főre módosult. 2007. évben az átlagos statisztikai létszám 50 fő volt.

Munkáltatói lakásépítés támogatására az intézmény pénzeszközt nem fordított.

5. cím Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal

A Hivatal szervezeti felépítését a létrehozásáról szóló 2007. október 12-ig hatályos 81/2003. (VI. 7.) Korm. rendelet, illetőleg onnantól a 256/2007. (X. 4.) Korm. rendelet határozza meg.

A Hivatal a 256/2007. (X. 4.) Korm. rendelet értelmében az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap (a továbbiakban: EMOGA) Garancia Részlege tekintetében ellátja:

-) az Európai Unió intervenciós rendszerének és belpiaci támogatásainak működtetésével
- a) az EU külpiaci támogatásainak kezelésével;

- b) a közvetlen kifizetésekkel, és ehhez kapcsolódóan az Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer (a továbbiakban: IIER) működtetésével és annak továbbfejlesztésével;
- c) a Piaci Információs Rendszer működtetésével,
- d) valamint a vidékfejlesztési (kísérő) intézkedések bonyolításával összefüggő feladatokat.

A Hivatal ellátja az EMOGA helyébe lépő Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (a továbbiakban: EMVA) és Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból (a továbbiakban: EMGA) finanszírozott támogatások és egyéb intézkedések tekintetében a kifizető ügynökségi, valamint egyéb – ennek keretén belül az Európai Halászati Alap (EHA) – jogcímek végrehajtásával, és fejlesztésével összefüggő feladatokat.

Az EMOGA Orientációs Részlege tekintetében – az Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program végrehajtásában közreműködő szervezetként eljáró Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által végzett feladatokról szóló 110/2004. (VII. 21.) FVM rendelet, illetve a minisztériummal, mint AVOP Irányító Hatósággal kötött megállapodás alapján – ellátja a vidékfejlesztési intézkedések bonyolításával összefüggő feladatokat.

A Hivatal ellátja a Halászati Orientációs Pénzügyi Eszközből (a továbbiakban: HOPE) folyósított támogatások végrehajtásával összefüggő feladatokat a 110/2004. (VII. 21.) FVM rendelet, illetve az AVOP Irányító Hatóság megbízása alapján.

A Hivatal ellátta a SAPARD előcsatlakozási program teljesítésének szervezésével, valamint a SAPARD támogatási rendszer működtetésével összefüggő végrehajtó és kifizető feladatokat. A *SAPARD Programok* 2006. évben lezárultak, 2007. évben még 1.398,3 millió forint kifizetés történt. Az Európai Bizottság elfogadta a program zárójelentését.

Az MVH teljesíti a *Nemzeti Vidékfejlesztési Terv* (NVT) intézkedéseinek kifizetéseit is. 2007. évben összesen 66.835,7 millió forint kifizetés történt. 2007. évben a Program 2004-2006. évi keretének 95%-a kifizetésre került, 2005-2007. években ez összesen 184.497,8 millió forint felhasználást eredményezett.

2007. évben az Európai Bizottság elfogadta az *Új Magyarország Vidékfejlesztési Programot*. A Hivatal a bevezetésre került EMVA jogcímek végrehajtási rendszerét kidolgozta, aminek akkreditációs vizsgálatát a KPMG lefolytatta. Így 2007. május 16-án meghirdetésre kerülhetett a mezőgazdasági gépek és berendezések beszerzésének támogatási lehetősége. Az intézkedésre 42,036 milliárd forint támogatási határozat került jóváhagyásra, amiből december hónapban 14.431,6 millió forint kifizetés történt, kizárólag nemzeti forrásból. 2007. évben az ÚMVP Programra összesen 18.704,2 millió forint kifizetés történt.

A működés szempontjából fontos feladat volt 2007. évben is az *IIER* rendszer, az agrártámogatások pályázatkezelő rendszerének a működtetése és a jogszabályi változásoknak megfelelő módosítása, fejlesztése, amely zavartalanul megvalósult. 2007. évben megkezdődött a Halászati Operatív Program (HOP) végrehajtási rendszerének kidolgozása is.

2007. évben 1.023,8 millió forint *intervenciós felvásárlás* valósult meg, mely 17 ezer hektoliter alkohol és 1,5 ezer tonna kukorica fizikai felvásárlásából adódott. Az *intervenciós készletek értékesítés bevétele* 185.870,6 millió forint, mely 34 ezer tonna árpa, 383 ezer tonna búza, 3.792 ezer tonna kukorica, 3 ezer tonna cirok, 47 ezer tonna cukor fizikai értékesítéséből következik.

Az MVH 2007. évi gazdálkodását 18.228,5 millió forint kiadás, 1.729,3 millió forint bevétel és 16.439,3 millió forint költségvetési támogatás felhasználásával teljesítette. A 2007. évi tényleges kiadás teljesítése a 2006. évi tényleges teljesítés 139,4 %-a és a tárgyévi módosított előirányzat (18.627,4 millió forint) 97,9 %-a.

Az MVH eredeti kiadási előirányzata (10.928,7 millió forint) az év folyamán a Kormány hatáskörű (ösztöndíjas program, EU foglalkoztatottak, létszámleépítés egyszeri többletkiadásai, prémiumévek program, főtisztviselők illetménye összességében 328,2 millió forint) intézkedésekre, továbbá a 2216/2007. (XI.16.) Kormány határozattal módosult (a fejezeti egyensúlyi tartalékból felszabadításra került 3.000,0 millió forint az IIER rendszer fejlesztésére). A felügyeleti szervi és intézményi hatáskörű előirányzat módosítások és az AVOP, NVT, EMVA Technikai Segítségnyújtás forrásokból nyújtott támogatásokkal kiegészülve *a kiadási előirányzat összesen 18.226,4 millió forintra módosult.*

Az intézményi beruházási eredeti előirányzat 180,2 millió forint volt, a módosított előirányzat 3.555,1 millió forint, a teljesítés 3.317,2 millió forint. A növekedést elsősorban a 2216/2007. (XI.16.) Kormány határozattal az IIER rendszer fejlesztésére kapott póttámogatás eredményezte.

Az MVH 2007. évi előirányzat-maradványa 69.447,1 millió forint, melyből a tényleges intézményi előirányzat-maradvány 386,6 millió forint. Az intézményi maradványt befolyásolja a Kincstári számláról lehívott megelőlegezési hitel, melyet az Európai Unió 2007. december 31-ig még nem térített meg. Ennek összege év végén 69.060,5 millió forint.

Az MVH 2007. évi eredeti létszám-előirányzata 1224 fő volt, mely az év során a 2/2007. FVM utasítással elrendelt 72 fős létszámleépítéssel 1152 főre módosult. A beszámolás időszaki átlagos statisztikai létszáma 1546 fő. Év végére az ÚMVP technikai segítségnyújtási keret terhére foglalkoztatottak létszáma elérte a 419 főt. Az MVH gazdasági társaságban nem vesz részt, alapítványt nem támogat, vállalkozási tevékenységet nem folytat. Lakásépítési munkáltatói támogatást 2007. évben a Hivatal nem nyújtott.

6. cím: Mezőgazdasági Középfokú Szakoktatás és Szaktanácsadás intézményei

A 21 FVM fenntartásban működő szakképző iskola (az évközi összevonások révén számuk 19-re csökkent) 1.669 fős engedélyezett intézményi létszámmal, 347 tanulócsoporthoz (osztályhoz) mintegy 7000 fős diákközösség részére, 67 szakon, szakmában képez az agrárterületre szakembereket. Az iskolák munkája túlmutat a közvetlen képzési kötelezettségen, hiszen a felnőtt- és továbbképzés mellett rendkívül jelentős nemzetközi szakmai kapcsolatokkal is rendelkeznek. Fontos

feladatuk a szaktanácsadás, a tanüzemi mintagazdaság, a bemutató-gazdaság, a logisztikai központ működtetése. Az intézmények az adott régió fontos képzési, továbbképzési, szaktanácsadási és információs bázisai.

Az iskolák működése, működtetése jogilag teljesen szabályozott. Jogszabály írja elő az adott szakképesítés kötelező és szabadon választható óraszámait, az iskolák kötelező felszerelés- és eszközjegyzékét, a foglalkoztatható, illetve foglalkoztatandó pedagógusok létszámát és azok kötelező óraszámát, a kötelező bér- és pótlékemelését, az ingyenes tankönyvtámogatás rendszerét, az étkezési hozzájárulás mértékét, a munkaruha, védőruha használatának biztosítását, a vizsgáztatási díjakat, az iskolatej biztosítását, a diákoknak fizethető ösztöndíjak mértékét, a diáksporrtal kapcsolatos feladatokat, a kollégista és a bejáró tanulók támogatásának mértékét, a pedagógus szakvizsga és továbbképzés támogatását, az informatikai fejlesztési feladatokat, stb.

Az államháztartás hatékony működését elősegítő szervezeti átalakításokról és az azokat megalapozó intézkedésekről szóló 2118/2006. (VI. 30.) Kormányhatározat a hatékony működtetés érdekében az FVM fenntartásában működő szakiskolák működésének felülvizsgálatát követően, a mezőgazdasági szakiskolák hálózati koncentrációját írta elő 2007. augusztus 31-ével. Az ezzel kapcsolatos vizsgálatok, szakmai egyeztetések a 2006. év során megkezdődtek. A minisztérium vezetés döntésének megfelelően, figyelembe véve a 2118/2006. (VI. 30.) Kormányhatározat előírásait, 2007. augusztus 31-vel az FVM Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium, Nagykovácsi, valamint a Nemzeti Lovarda, FVN Szakiskola megszüntetésre kerültek. A nagykovácsi iskola a Mezőgazdasági, Erdészeti Szakképző Iskola, Kollégium és FVM Gyakorló Iskola, Piliscsaba telephelyeként működik. A Nemzeti Lovardában folyó iskola rendszerű képzés teljes mértékben megszűnt, jelenleg a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ telephelye. A telep a pekingi Olimpiára készülő öttusázóknak ad teret a felkészülésre, valamint bértartott lovak elhelyezését biztosítja.

A címhez tartozó további intézmény az *FVM Vidékfejlesztési, Képzési és Szaktanácsadási Intézet*, mint a tárca háttérintézménye, segít ellátni a miniszter státútumából eredő, a közoktatási és szakképzési törvényben megfogalmazott, a szakképzésért felelős miniszter feladatkörébe tartozó (szakmai tankönyvek, képzési dokumentumok, központi tantervek kiadása, központi vizsgakövetelmények és központi tételek elkészítése, kiadása, szakmai tanulmányi versenyek, szaktanári továbbképzések szervezése stb.) feladatokat, azok gondozója, előkészítője. Az intézmény feladatai kibővültek, mely változások szerint a VKSZI a vidékfejlesztés hazai fejlesztő-szolgáltató háttérintézményeként, mint közreműködő szervezet vesz részt az EMVA, illetve az ÚMVP végrehajtásában.

Az EMVA TS keretből az FVM VKSZI 370,941 millió forint támogatásban részesült. Az említett változások szervezeti átalakítással, szervezetépítéssel is együtt jártak. A meglévő szervezeti egységek átszervezése mellett két új igazgatóság kezdte meg működését.

A címhez tartozó intézmények 2007. évi költségvetési gazdálkodásukat 8.135,8 millió forint kiadással, 2.640,5 millió forint bevétel realizálásával és 5.318,4 millió forint költségvetési támogatás felhasználásával oldották meg. A kiadások teljesítése 5,5%-kal, míg a költségvetési támogatás teljesítése 3,1%-kal magasabb a 2006. évinél. A cím költségvetési támogatási eredeti előirányzata 3.975,6 millió forint volt, amely nem finanszírozta teljes körűen az intézmények működését. Az évközben a tárca által átadott fejezeti források és elnyert pályázatok, mintegy 1.342,8 millió forint pótelőirányzat, tette lehetővé a dologi kiadások finanszírozását, valamint a legszükségesebb fejlesztési igények teljesítését.

Az év során a cím intézményei a bevételei előirányzatot 96,8%-ra, míg a kiadási előirányzatot 97,7%-ra teljesítették, a módosított előirányzathoz képest. A kiadási előirányzatokon belül a személyi előirányzat teljesítése 99,3%, míg a dologi előirányzaté 96,9%.

A felhalmozási kiadásokon eredeti előirányzat nem került megtervezésre. Az eredeti előirányzat módosulása a különféle pályázatokon elnyert, a szakképzési hozzájárulásból származó támogatásokból, a használaton kívüli eszközök értékesítéséből és központi beruházásból adódott. Így a mezőgazdasági szakiskolák összesen felújításra 37,4 millió forintot, intézményi beruházásra 429,9 millió forintot, központi beruházásra pedig 10,0 millió forintot használtak fel. A felhalmozási előirányzat jelentős részét a gyakorlati oktatást szolgáló gépek, berendezések, épületek elkerülhetetlen megújítására fordították.

2007-ben a címhez tartozó intézményeknél, a tárca részére előírt maradványtartási kötelezettségnek megfelelően, összesen 291,5 millió forint maradvány képződött, amely teljes mértékben kötelezettségvállalással terhelt. Az intézmények az év folyamán alapítványt nem támogattak, és vállalkozói tevékenységet sem folytattak. Gazdasági társaságban (Alföldi Tejértékesítő és Beszerző Kft.) részesedéssel az FVM Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium, Jánoshalma rendelkezett, mindössze 0,1 millió forint összértékben, 0,6%-os tulajdoni hányaddal.

A mezőgazdasági szakoktatási intézménycsoport részére a költségvetési törvényben engedélyezett létszámkeret (álláshely) 1669 fő volt, amely évközben a felügyeleti szerv által, valamint saját hatáskörben elrendelt létszámleépítésekkel együtt 105 fővel csökkent. 2007. évben az átlagos statisztikai létszám 1590 fő, melyből a teljes munkaidős létszám 1480 fő volt.

7. Cím: Közművelődési intézmények

Az FVM fenntartásában két országos közművelődési intézmény, az Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Központ, valamint a Magyar Mezőgazdasági Múzeum működik. Az intézmények mezőgazdasági muzeális értékű tárgyak, dokumentumok gyűjtését, őrzését, tudományos feldolgozását, bemutatását, szakmai könyvek és folyóiratok beszerzését, kölcsönzését végzik.

A Múzeum rendezvényeit 2007. évben 215.398 fő látogatta, amely a látogatottsági toplista 11. helyét jelenti.

Az Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Központ a FAO letéti könyvtára, gyűjti, feldolgozza, tárolja és szolgálja az ENSZ élelmezésügyi és mezőgazdasági szervezetének kiadványait. Részt vesz továbbá a FAO Agris magyarországi adatbázisának építésében.

A közművelődési intézmények 2007. évi költségvetési gazdálkodásukat 730,6 millió forint kiadással, 137,4 millió forint bevétel realizálásával és 577,5 millió forint költségvetési támogatás felhasználásával teljesítették. A 2007. évi tényleges kiadás teljesítése a tárgyévi módosított előirányzat (749,6 millió forint) 96,6%-a.

Az előző évi tényleges teljesítéshez mérten az intézményi kiadások összege csökkent. A kiadáson belül a személyi juttatások előirányzata 6,6%-kal csökkent. A dologi előirányzatok teljesítése 242,8 millió forint, ami a módosított előirányzat 93,1%-a. A felhalmozási kiadásokra fordított összeg 30,9 millió forint. A dologi kiadások csökkenése a takarékosabb gazdálkodás eredménye (energiatakarékosság, telefonhasználat szigorítása, telefonalközpont vásárlása, világítási költségek csökkentése stb.).

A két intézmény 2007. évben eredeti beruházási és felújítási előirányzattal nem rendelkezett. Az év közben engedélyezett felhalmozási jellegű ráfordításokat, 30,9 millió forintot főként fejezeti forrásból, részben pedig saját bevételből, és pályázatok elnyeréséből finanszírozták. A beruházások közül kiemelkedik a Magyar Mezőgazdasági Múzeumnak otthont adó Vajdahunyadvár gótikus épület tetőterének rekonstrukciója, aminek a fedezetét 15,0 millió forint központi beruházási előirányzat biztosította.

2007. évben a címen 33,4 millió forint maradvány keletkezett, amely teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt.

Az intézmények vállalkozási tevékenységet nem folytattak, alapítványokat nem támogattak, gazdasági társaságban nem vettek részt.

Az engedélyezett 2007. évi eredeti létszám-előirányzat 162 fő (ebből: Múzeum 120 fő, Könyvtár 42 fő). A 2007. év során saját hatáskörben összesen 23 fős létszámcsökkentés valósult meg az intézményeknél. 2007. évben az átlagos statisztikai létszám 139 fő volt.

8. Cím: Agrárkutató intézetek

A címhez 11 önállóan gazdálkodó központi költségvetési intézmény tartozik. Az intézmények mezőgazdasági, élelmiszeripari, erdészeti, faipari, szőlészeti, agrárgazdasági és biotechnológiai, műszaki kutatásokat és kísérleti fejlesztéseket végeznek. Tevékenységükben mind jelentősebb hangsúlyt kap az ország adottságainak és igényeinek megfelelő alkalmazott kutatás-fejlesztés.

A szervezeti korszerűsítések keretében a kecskeméti Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet kőbányai telephelye a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központhoz került (a telephely értékesítése folyamatban van), a tarcali és a tolcsvai telephelyek pedig a Központi Élelmiszer-tudományi Kutatóintézet telephelyeként működnek tovább 2007. június 1-től.

További feladatot jelentett a tárca részére a 2118/2006. (VI. 30.) Kormány határozat végrehajtása, amely a négy Szőlészeti- és Borászati Kutatóintézet (Badacsony,

Eger, Kecskemét, Pécs) felsőoktatási intézményeknek való átadását írta elő. A feladat végrehajtásával kapcsolatos egyeztetések tovább folytatódtak a Budapesti Corvinus Egyetem, a Károly Róbert Főiskola, a Pannon Egyetem és a Pécsi Tudományegyetem rektoraival. A Szőlészeti és Borászati Kutatóintézetek felsőoktatási intézményeknek való átadása azonban áthúzódott 2008-ra (az átadás 2008. március 15-ével lépett hatályba).

2007. évben a K+F források beszűkülése miatt ágazati pályázati kiírások nem kerültek közzétételre, ami az intézményrendszer működtetését jelentős mértékben megnehezítette.

Az intézmények 2007. évi gazdálkodásukat 6.890,3 millió forint kiadás, 3.356,3 millió forint bevétel, 3.460,5 millió forint költségvetési támogatás felhasználásával, valamint 387,6 millió forint 2006. évi maradvány felhasználásával teljesítették.

Az intézmények összességében a bevételi előirányzataikat 86,6%-ra, míg a kiadási előirányzatot 89,2%-ra teljesítették a módosított előirányzathoz képest. A kiadási előirányzatokon belül a személyi előirányzat teljesítése 90,1% volt.

A kiemelt előirányzatok közül a személyi juttatásra fordított összeg 2.740,0 millió forint, amely 7,1%-kal alacsonyabb az előző évinél. Ezt elsősorban a 2006. évben végrehajtott létszámleépítés hatása tette lehetővé.

A dologi kiadások teljesítése 2.593,3 millió forint, amely 8,6%-kal magasabb az előző évi teljesítésnél (2.388,0 millió forint). Ez összefügg a takarmányárak és egyéb mezőgazdasági alapanyagok árainak 2007. évi jelentős megemelkedésével.

A felhalmozási kiadások teljesítése 584,6 millió forint, amely 32,3%-al alacsonyabb az előző évinél. A megfelelő színvonalú infrastrukturális háttér nélkülözhetetlen a különböző hazai és nemzetközi pályázatokon való sikeres részvételhez. A kutató intézetek 2007. évben 320,7 millió forint maradványt képeztek, amely teljes egészében kötelezettséggel terhelt.

A gazdasági társaságokban való részesedések állománya a 2006. évi 255,2 millió forintról 12,2 millió forintra csökkent, a Halászati és Öntözési Kutatóintézet Mezőgazdasági Kutató-Fejlesztő Kht-ban való részesedésének értékesítése, valamint az FVMMI GM Gépmínősítő Közhasznú Társaság végelszámolással történő megszüntetése következtében. Alapítványokat a kutató intézmények 2007. évben nem támogattak. Vállalkozási tevékenységet csak az Agrárgazdasági Kutató Intézet folytatott, amelynek bevétele a teljes bevétel 1%-a alatt volt.

Az agrárkutatás címen a költségvetési törvényben 2007. évben engedélyezett létszámkeret (álláshely) 928 fő, amely évközben, az intézményekben végrehajtott saját hatáskörű leépítések következtében 21 fővel (2,3%) tovább csökkent. 2007. évben az átlagos statisztikai létszám 838 fő volt, ebből a teljes munkaidőben foglalkoztatottak létszáma 782 fő.

FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK

A 10/1/13. Intézmények központi beruházása jogcímcsoport 2007. évi eredeti előirányzata 102,0 millió forint volt, amely keretből a minisztérium felügyelete alá tartozó intézmények részesültek a legszükségesebb beruházási feladatok finanszírozására.

A 2007. évi eredeti előirányzat az alábbi táblázatban bemutatott beruházási feladatok finanszírozását szolgálta:

Intézmény megnevezése	Feladat	Beruházási alapokmánnal lekötött támogatási összeg (millió Ft)	2007. évi kifizetés (millió Ft)
Lippai János Kertészeti Szakképző Iskola	Kazán cseréje, kollégiumi lapos tető szigetelés rekonstrukciója	10,1	10,0
Magyar Mezőgazdasági Múzeum	Gótikus épület tetőszerkezetének részleges rekonstrukciója	15,0	15,0
Fővárosi Földhivatal	Föv. Fh. 2. számú körzeti földhivatalának bővítése	76,9	76,9
Mindösszesen:		102,0	101,9

A központi beruházási keret felhasználása az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII.30.) Kormány rendeletben foglaltaknak megfelelően a Magyar Államkincstáron keresztül feladatfinanszírozás keretében történik, amelyhez az intézményeknek beruházás finanszírozási alapokmányt kell kiállítani. 2006. évben ezen előirányzaton 86,9 millió Ft maradvány keletkezett három részfeladaton, amely összeg 2007. első félévében felhasználásra került.

A tárca központi beruházási kerete az elmúlt években jelentősen lecsökkent. A korábbi évekhez hasonlóan a 2007. évben sem volt módja a minisztériumnak nagyobb beruházás megindításához támogatási forrást biztosítani. Így csak az intézmények legszükségesebb beruházásai finanszírozására (halaszthatatlan állagmegőrzés, rekonstrukciós feladatok, fűtéskorszerűsítés) volt lehetőség. Szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy a 2007. év során az FVM a középületek akadálymentesítési programjában nem tudott számottevően előrehaladni a felhalmozási források hiánya miatt.

10/02 Egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok

Az egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok egy része olyan támogatási célok finanszírozását szolgálják, melyek nagyrészt a minisztérium intézményrendszerén keresztül valósulnak meg, de bázis jelleggel nem épülhetnek be az intézmények költségvetésébe. Más részüket a tárca feladatainak megvalósítását segítő külső szervezetek vehetik igénybe.

Az alcím változatos feladatok végzésére szolgáló eredeti előirányzata 7.619,5 millió forint, ennek fedezete 6.119,5 millió forint támogatás és a Bormarketing és minőség-ellenőrzés kiadási fedezetét biztosító 1.500,0 millió forint tervezett bevétel. A takarékosági intézkedések révén, az elmúlt két évben az alcím költségvetési támogatása 45,6%-kal csökkent. Az egyes előirányzat csoportok teljesítése 2007-ben az alábbi:

A 10/02/01 FAO Intézmények finanszírozása jogcím 250,0 millió forintos előirányzata felhasználásának célja az FVM székházban történő FAO logisztikai részleg elhelyezésével járó felújítási, beruházási munkák költségeinek finanszírozása, és az intézmény működési kiadásainak biztosítása. A támogatás felhasználása költségvetési szervek közötti előirányzat átadással teljesült.

A 10/02/02 „Agrárkutatás, tanüzemek, felsőoktatás támogatása” jogcímen a 2006. évi 9,4 millió forint maradvánnyal együtt 594,4 millió forint állt rendelkezésre 2007. évben, melyből 261,9 millió forint előirányzat átadással, 332,5 millió forint pénzeszköz átadással hasznosult.

Az előirányzat 65,0 %-a, 380,2 millió forint kutatási célú felhasználására került, melyből:

- 100,0 millió forint a Nemzeti Kutatási Technológiai Hivatal kezelésében lévő Kutatási és Innovációs Alapból finanszírozott kutatásokhoz nyújtott társfinanszírozás, ami az agrár K+F szféra támogatási szintjét növelte.
- Hat saját kutató intézet 20 kutatási témához kapott 174,0 millió forint támogatást.
- Az FVM tulajdonában lévő hat tudományos lap megjelenését 21,0 millió forint segítette.
- A nemzetközi kapcsolatok fejlesztését, a hazai kutatók nemzetközi kutatási projektekben való részvételét 25,0 millió forint támogatás biztosította.
- Az FVM és a Magyar Tudományos Akadémia, valamint a Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutató intézet megállapodása alapján támogatott programok és az MBKI szakkönyvtára 40,0 millió forint támogatásban részesült.
- A kutatásszervezés komplex feladatai korszerű informatikai háttérnek fejlesztését, valamint az ellenőrzési és adminisztratív tevékenységek végrehajtását biztosította az agrárkutatás szervezését segítő háttértevékenységek jogcím 10,0 millió forintos előirányzata.
- 10,2 millió forintból az Országos Tudományos Diákköri Konferenciát, a tudományos folyóiratokat, a fiatal kutatók nemzetközi kapcsolatainak, együttműködésének feladatait támogatta a tárca.

A tangazdaságok, tanüzemek fejlesztésére 214,2 millió forint (35%) állt rendelkezésre, melynek felhasználása az alábbi jogcímenen történt:

- az FVM fenntartású szakiskolák rászoruló tanulói étkezési és tankönyvtámogatása, vizsgáztatás, illetve a pedagógusoknak járó szakkönyv támogatás 76,7 millió forint.
- Tizenkét szakiskola 94,7 millió forint támogatást kapott kollégium felújításra, sertés vágóüzem építésre, ANTSZ előírásoknak megfelelő korszerűsítésekre,

hús tanüzem fejlesztésre, gyakorlókert vízellátására, felújítási és karbantartási munkákra.

- A gyomaendrődi szakiskola gyakorló konyha és étterem felújításra 20,0 millió forint támogatásban részesült.
- A tangazdaságok, tanüzemek minősítése, felmérése, kiadvány támogatása jogcímenből négy szakiskola, a KSZI és a Szegedi Tudományegyetem, valamint a Károly Róbert Főiskola kapott összesen 17,5 millió forint támogatást.
- Pályázati önrész biztosításához négy szakiskola részesült támogatásban, 5,3 millió forint összegben.

A 10/02/03 „Magán és egyéb jogi személyek kártérítése” jogcímen, a korábbi évek tényszámai alapján 10,0 millió forint kiadás került betervezésre, mely előirányzat nem tartalmaz munkajogi kártérítéseket, mivel azok az intézményi költségvetés kiadásait érintik. A fejezeti kezelésű előirányzatokkal kapcsolatos ügyekben az ügyfelek bírósághoz fordulásának okai pertípusonként változnak.

A közigazgatási perek elvesztésének jellemző oka, hogy a hatóság nem tesz eleget teljes körűen tényállás tisztázási kötelezettségének. Ez gyakran összefügg az ügyfelek (támogatottak) hozzáállásával (pl. akadályozzák az ellenőrzéseket, nem vesznek át iratokat, stb.). A Hivatal ilyenkor az ügyfél jelenléte nélkül végez helyszíni ellenőrzést és megeléglően az ügyfél „vonakodását” annak nyilatkozata nélkül hozza meg határozatát, amit viszont a bíróságok nem fogadnak el. Ritkábban de előfordul, hogy bizonyos eljárási szabályok megsértésére hivatkozva nyernek pert az ügyfelek az FVM-mel szemben. Az FVM pervesztésével végződő perekhez 2007. évben 544 ezer forint perköltség kiadás kapcsolódik.

A 10/02/04 „Nemzeti Földalapkezelő Szervezet maradványa” jogcím 2007. decemberében került megnyitásra abból a célból, hogy a 2007. december 31-én megszűnő költségvetési intézmény 9.798,9 millió forint maradványa átvezetésre kerüljön.

10/02/08 „Ágazati szakmai szervezetek és képviseletek támogatása” jogcímcsoport eredeti kiadási előirányzata 300,0 millió forint, amit 2,3 millió forint kötelezettségvállalással terhelt maradvány és 0,2 millió forint bevétel, továbbá 6,0 millió forint előirányzat átadás módosított.

A rendelkezésre álló támogatási keretből az államtól átvállalt közfeladatok támogatására a Magyar Agrárkamara 70,0, a Magyar Állatorvosi Kamara 13,0, a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara 7,0 millió forint támogatást kapott. A COPA-COGECA magyar tagszervezetei nemzetközi tagdíjfizetésre 30,0 millió forint támogatást használtak fel. Az ágazati szakmai szervezetek és érdekképviseletek működési költségeihez történő hozzájárulás céljából kiírt pályázaton 304 pályázó közül 142 szervezet részesült támogatásban, az e célra elkülönített, összesen 100,0 millió forint keretösszegeből. Az egyes támogatások összege 200 ezer és 5 millió forint között változott.

Egyedi elbírálás alapján 73 szervezet kapott támogatást szakmai események megrendezésére, kiadványok készítéséhez, LEADER programban való részvételre, összesen 77,0 millió forint keret mértékéig. A határon túli magyar gazdaszervezetek 3 millió forint támogatásban részesültek. Az egyedi elbírálású támogatottak között négy alapítvány szerepel. A Novofer Alapítvány a Gábor Dénes díj átadási ünnepségre 800 ezer forint, a Fejlesztési Akadémia és Továbbképző Intézet Közhasznú Alapítvány a „Klímaalakulás szélsőséges hatásai az agrárágazatban” című konferencia megrendezésére 300 ezer forint, a Mezőgazdasági Gépmúzeum Alapítvány az Országos Mezőgazdasági Gépésztalálkozó megrendezésére 250 ezer forint, a Vanyolai Vajda Péter Általános Iskoláért Alapítvány 400 ezer forint támogatást kapott.

A 10/02/09 „Vízügyi feladatok támogatása” előirányzat a mezőgazdasági (területi) vízgazdálkodás és belvízvédelem, a belvízkár-elhárítás feladatainak finanszírozására szolgál. A feladatok törvényszintű ellátását a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. tv. 3.§ (3) bekezdés írja elő.

A feladat ellátására 2007. évben rendelkezésre álló keretek:

- a 10/2/9/00 „Vízügyi feladatok támogatása” előirányzat kerete, valamint
- a 10/5/2/2 „Folyó kiadások és jövedelemtámogatások” előirányzatból elkülönített összeg, amelyet nevezett előirányzat felhasználásának elemzésénél mutatunk be.

A *Vízügyi feladatok támogatása* előirányzaton 2007. évben 400 millió forint támogatási és kiadási keret állt rendelkezésre, amelyet a 2006. évi maradvány és az ÖTM-től FAO TCP projekt végrehajtására átvett összeg együtt 23,9 millió forinttal egészített ki. A rendkívüli vízkáresemények miatt, a vízügyi társulatok által elvégzett többlet feladatokat támogatására és a megelőző védekezésekre a Kormány a 2234/2007.(XII.12.) számú határozatával a költségvetés központi tartalékából 500,0 millió forintot csoportosított át. A rendelkezésre álló források felhasználása az alábbiak szerint történt:

- a forgalomképes állami tulajdonú műveken végzett védekezés, rendkívüli vízkáreseményekre 210,0 millió Ft,
- 118 db MGSZH kezelésben lévő állami tulajdonú szivattyútelep üzemben tartási és készenlétben tartási működési (energia, személyi, dologi) költségének fedezetére, normál üzemmódban 154,0 millió Ft,
- 21 szivattyútelep egyedi engedély alapján történő rekonstrukciójára, elhasználódás, rongálás, betörések miatti károk helyreállítására 96,0 millió Ft,
- területi vízgazdálkodási kutatási-fejlesztési feladatra 49,0 millió Ft,
- FAO TCP 3002 projekt végrehajtására 10,0 millió Ft,
- prevenciós védekezési feladatokra 381,9 millió Ft.

A prevenció nagymértékben kedvezően befolyásolja mind a védekezés hatékonyságát, mind a ténylegesen elöntött terület nagyságát.

A 10/02/10/1 „Parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának támogatása” jogcímcsoport eredeti előirányzata 400,0 millió forint, amit 56,0 millió forint előző évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány és 24,7 millió forint bevétel egészített ki.

A 480,7 millió forint forrásból fejezeti hatáskörben központi költségvetési szerveknek átadott előirányzat 180,5 millió forint volt, pénzeszköz átadással 300,2 millió forint kiadás teljesült, és 2007-ben maradvány nem keletkezett. Az előirányzatot nagyobb részben az MgSzH Növényvédelmi és Talajvédelmi Szolgálat, a földhivatalok, a Földmérési és Távérzékelési Intézet használta fel. A közérdekű munkák elvégzésének megelőlegezésére 96,7 millió forint előirányzatot adott át a tárca az önkormányzatok részére.

2007. évben a földhivatalok 5.740 darab (11.155 ha) parlagfű fertőzésről szóló helyszíni jegyzőkönyvet adtak át intézkedésre a növény- és talajvédelmi hatóságoknak. A hatóság 11.649 esetben végzett helyszíni szemlét. A megyei igazgatóságok 4.484 esetben (5.247 hektáron) rendeltek el közérdekű védekezést, melynek 95 %-át végrehajtották. A növényvédelmi hatóság 6 ezer darab bírságot szabott ki 8.564 ha területre, 154,8 millió forint összegben. Ennek 67%-a térült meg 2008. első negyedév végéig. A megtérülési arány 2005-höz képest a duplájára növekedett.

Az FVM és a „Parlagfű-mentes Magyarországért” Tárcaközi Bizottság közösen írt ki pályázatot parlagfű mentesítésre alkalmas motoros fűkaszák beszerzésére. A pályázaton az 1000 fő alatti kistelepülések vehettek részt, önkormányzatonként 200 ezer forint támogatással. A kiírásra 1425 önkormányzat nyújtott be pályázatot, melyből 356 volt eredményes.

A 10/2/10/2 Parlagfű-mentes Magyarországért tárcaközi program támogatása jogcímcsoport 420,6 millió forint eredeti előirányzatát 6,3 millió forint kötelezettségvállalással terhelt maradvány és 2,6 millió forint bevétel növelte.

A 429,5 millió forint 2007. évi forrásból 366,0 millió forint előirányzat átadással 62,9 millió forint pénzeszköz átadással hasznosult. A maradvány 0,6 millió forint.

A „Parlagfűmentes Magyarországért” Tárcaközi Bizottság által elfogadott program végrehajtásaként a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter és a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter megállapodása értelmében a rendelkezésre álló forrásból 290 millió Ft került átcsoportosításra a Szociális és Munkaügyi Minisztériumhoz (akkor még FMM). E forrásból tovább folytatódtak a Balaton, a Tisza-tó és a Velencei tavak környékén a parlagfű mentesítési és tisztasági programok, 2,0 km szélességű sávban. A Közmunka Tanács döntése alapján a keretösszeg kiegészítésre került a MÁV ZRt. által átadott támogatással, valamint az SZMM saját pénzeszközeivel. Meghívásos közmunka pályázat így összesen 410 millió Ft értékben került kiírásra az érintett kistérségek részére. A helyi programok szervezését az ÁNTSZ régiós intézeteinek parlagfű koordinátorai végezték, és lebonyolították a civil szervezetek számára kiírt pályázatokat. Internetes weboldal is készült, melyen az érdeklődők megtalálhattak minden közérdeklődésre számot tartó és hasznos információt (parlagfű jellemzői, pollenadatok, lakosság feladatai, gyommentesítés lehetőségei, allergia tanácsok).

Kidolgozásra került a pollen-előrejelzési rendszer is, amely alapján nem csak utólagosan lehet tájékoztatni az allergiában szenvedőket, hanem területenként

viszonylag nagy pontossággal előre meg lehet mondani a pollenkoncentráció alakulását.

A kommunikációs kampány június 21-én kezdődött a parlagfű mentesítési héttel és szeptember végéig tartott.

A Tárcaközi Bizottság minden évben biztosít forrást a helyi civil szervezetek parlagfű-mentesítéssel kapcsolatos programjai számára. A civil szervezetek által szervezett akciókról egységesen elmondhatók, hogy nagy hatásfokkal bírtak, a települések lakosságát igen nagy számban mozgósították és a közösségi kapcsolatokat erősítették.

2007-ben a megyei parlagfű-mentesítési bizottságok régiós szerveződésüvé váltak. A szervezetek fő feladata továbbra is a Tárcaközi Bizottság feladattervének régiós szintű koordinációja, az intézkedések összehangolása, az eljárások segítése, a Tárcaközi Bizottság rendszeres tájékoztatása, és az önkormányzatok tevékenységét bemutató adatok rendszeres gyűjtése.

A 10/02/13 „Osztatlan földtulajdon kimérésének költségei” jogcímcsoport 2007. évi eredeti támogatási előirányzata 300,0 millió forint volt, ami teljes egészében előirányzat átadással került át a földhivatalokhoz.

A részarány földkiadás során keletkezett osztatlan közös tulajdonok megszüntetését, illetve a tulajdoni hányadok önálló ingatlanná alakítását a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény – a 2001. évi CXVIII. törvénnyel módosított – 12/F. §-a tette lehetővé, mely 2002. január 1-jén lépett hatályba.

2004-2007 között – nem egyenletes elosztásban – összesen 2.319,3 millió forintot használhattak fel a földhivatalok az önálló ingatlanok kialakítására. A 2007. évben elvégzett feladatok a következők voltak

- 1324 db, (24.984 ha összterületű) földrészlet földmérési és mezőgazdász szempontú előkészítése;
- 15.195 db új földrészlet kitűzése;
- 3.565 db, a megosztás kiindulási helyét és az osztás irányát tartalmazó határozat meghozatala;
- 3.450 db sorsolás lebonyolítása, sorsolási jegyzőkönyv elkészítése;
- 7.427 db ingatlan-nyilvántartási bejegyző határozat meghozatala;

Ezen felül a földhivatalok 38,0 millió forint értékben végeztek megosztási munkát a tulajdonostársak által megelőlegezett – 2008-ban visszafizetendő – bevételből, ami azt jelzi, hogy sok tulajdonostárs kész „áldozatot” hozni a mielőbbi megosztás érdekében.

A 10/02/15 „Központosított bevételekből finanszírozott intézményi feladatok” jogcímcsoport forrása tartalma már nem fedi a korábbi évek gyakorlatát, ugyanis a közvetlen finanszírozási kapcsolat megszűnt a központi költségvetés bevételeit képező központosított bevételek (13. cím) és jelen előirányzat képzése között. Ezen jogcímcsoport teljes egészében költségvetési támogatásból működik.

A központosított bevételekből finanszírozott intézményi feladatok előirányzata elsősorban az átalakuló mezőgazdasági intézményrendszer előre nem tervezhető kiadásai fedezetét biztosítja.

A 2007. évben az eredeti 2.902,7 millió forint kiadási előirányzatot 2.800,0 millió forint, a *Folyó kiadások és jövedelemtámogatások* előirányzatára visszapótlási kötelezettséggel 2006. évben átcsoportosított előirányzat visszarendezése emelte meg. *A módosított 5.702,7 millió forint előirányzathoz 4.040,7 millió forint a tárca intézményeinek került átadásra.*

A jogcímcsoport előirányzatából a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési hivatal 1.661,8 millió forintot kapott, elsősorban IIER fejlesztésre.

A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal a falugazdászok foglalkoztatási költségeire 1.077,8 millió forint pótelőirányzatban részesült. A tárca felügyelete alá tartozó szakiskolák, kutatóintézetek, közművelődési intézetek kiegészítő támogatása 1.301,1 millió forint volt.

Az előirányzathoz más fejezetek részére 121,0 millió forint került átadásra. (SzMM 50,0 millió Ft, közmunkára, OKM-nek „Élhető falu” programra 20,0 millió Ft, Szent István Egyetem támogatása 29,0 millió Ft. MEH FVM konyha üzemeltetése 22,0 millió Ft.)

Az *Erdészeti feladatok* előirányzat forráshiányának csökkentésére 1.000,0 millió forint került átcsoportosításra.

Államháztartáson kívülre, informatikai fejlesztésre, Az MVH akkreditációját megelőző vizsgálatra, valamint tanácsadásra (Ernst & Young Kft.) összesen 26,9 millió forint kifizetés történt. A kötelezettségvállalással terhelt maradvány 2007-ben 514,1 millió forint.

10/02/19 Állati hulladék megsemmisítése jogcímcsoportnak 2007. évi eredeti előirányzata nem volt. A 29,0 millió forint előző évi lekötetlen maradvány a központi költségvetésbe befizetésre került.

A 10/02/20 Hegyközségek nemzeti tanácsa jogcímcsoport eredeti előirányzata 135,0 millió forint volt, ami a hegyközségek állami feladatainak finanszírozását szolgálta.

A feladatokat a hegyközségekről szóló 1994. évi CII. törvény, valamint a szőlőtermelésről és borgazdálkodásról szóló 1997. évi törvény írja elő. Feladataik ellátásához a saját erőforrásaikat is igénybe vették, de így is előfordult, hogy egyes hegyközségek adósságot halmoztak fel.

2007-ben a KSH-val való együttműködés eredményeként sikerült felszámolni az adatnyilvántartások különbségeit. A HNT szakmai vélemények készítésével, az egyeztetéseken történő részvétellel megalapozta a borpiaci reformmal kapcsolatos magyar álláspont kialakítását, támogatta az Országgyűlés mezőgazdasági Bizottságának munkáját. A hatékonyabb és takarékosabb működést célzó hegyközségi törvény módosításra került. A szervezeti átalakulás révén kevesebb

mint felére csökken a hegyközségi alapegységek száma. A szervezeti átalakulás első eredményei 2009. évtől jelentkeznek.

10/02/21 Kincstári szolgáltatási díjak jogcímcsoport eredeti előirányzata 100,0 millió forint volt, amit 24,8 millió forint előző évi maradvány egészített ki. A 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 108/A. §-a hivatkozik a rendelet 24. számú melléklete szerinti díjfizetési kötelezettségre, melynek alapján a Kincstár a számlát kibocsátja és leemeli a szolgáltatási díjat a fejezeti kezelésű előirányzatok e célra nyitott előirányzat-felhasználási keretszámlájáról. A kincstári szolgáltatás költségeire fordított összeg 67,6 millió forint. A maradvány 57,2 millió forint, kötelezettségvállalással terhelt. (A decemberi nagy pénzmozgások költségei januárban kerültek térítésre.)

A 10/02/22 Bormarketing és minőségellenőrzés előirányzat jogszabály késedelmes megjelenése miatt csak részben működött. A tervezett 1.500,0 millió forint kiadási és bevételi előirányzat nem teljesült. Az év végével a 8 Ft/liter bor forgalomba hozatali járulékból 444,3 millió forint folyt be az előirányzat-felhasználási keretszámlára, amit a 2004. évi XVIII. törvény és a végrehajtására kiadott 70/2007.(VII.27.) FVM rendelet szerint 40%-ban a bor minőség-ellenőrzésre és 60%-ban marketing tevékenységre kell fordítani. A függő-átfutó bevételként nyilvántartott 2007. évi befizetés 2008. első félévében kerül felhasználásra.

A 10/02/24 Igazgatási szolgáltatási díjak jogcímcsoportnak technikai jellege okán sem bevételi, sem kiadási eredeti előirányzata nincs, így maradványa sem lehet. A módosított kiadási és bevételi előirányzat 298,3 millió forint, ami azonos a teljesítés összegével. Az előirányzat működési célja a földhivatalok térben és időben eltérő bevételei egyes földhivatalok közötti évközi átcsoportosítása, a likviditás biztosítása érdekében. Az előirányzat működését „ az ingatlan-nyilvántartási eljárásért fizetett igazgatási szolgáltatási díjak 25%-ának, valamint a földmérési és térképészeti adatszolgáltatás után fizetett igazgatási szolgáltatási díj 50%-ának központosításáról és felhasználásáról” szóló 7/B/2006. miniszteri utasítás szabályozza.

A 10/02/25 Nemzetközi szervezetek tagsági díjai jogcímcsoport előirányzata a PM tervezési irányelvei alapján került külön soron tervezésre 100,0 millió forint kiadási és támogatási összeggel. A felhasználás előirányzat átadással, az 1. cím, FVM Központi Igazgatása kiemelt előirányzatain történik. A 18 szervezet tagdíj és utazási igénye 2007. évben 149,3 millió forint volt. A kifizetéseket az FVM gazdálkodó szervezete teljesíti.

A 10/02/26 Erdőterület közjóléti célú védelmének és bővítésének feladatai új jogcímként került tervezésre. A 216,2 millió forint kiadási előirányzat forrása a személyi jövedelemadóból felajánlott 1%. A támogatási célok meghatározásában a civil szervezetek és a környezetvédelmi tárca is részt vett. A kompromisszumok

révén kialakult támogatási célokat a 91/2007.(VIII.23.)FVM rendelet tartalmazza. A rendeletben meghirdetett célokra kiírt pályázati feltételek szűkítő jellege miatt a támogatási konstrukció nem volt sikeres. Sok pályázat alkalmatlannak bizonyult, mindössze 63,6 millió forint összegben került sor kötelezettségvállalásra. Ennek kifizetésére 2008. első félévében kerül sor. A 152,6 millió forint lekötetlen maradványt a 2008. évi 247,1 millió forinttal együtt, új feltételekkel kívánja felhasználni a szakterület.

A 10/02/35 Egyéb szervezetek támogatása jogcímcsoport eredeti előirányzattal nem rendelkezik, mivel technikai jellegű előirányzat. A fejezeti tartalékból, illetve a fejezeti tartalékba bevont forrásokból, a minisztérium tulajdonosi jogköréhez tartozó vállalkozás értékesítéséből származó bevételből kifizetett támogatások, kincstári befizetések kezelésére szolgál. A jogcímcsoport bevételei és kiadásai:

- a minisztérium tulajdonosi jogkörébe tartozó társaságoktól osztalék bevétel	259,8 millió Ft
- privatizációs bevétel részvénytársaság értékesítéséből	796,6 millió Ft
- KPKI Kht. végelszámolási maradvány	39,1 millió Ft
- Húsmivesség Alapítvány végelszámolása	2,3 millió Ft
- fejezeti tartalékból áttett előirányzat	15,2 millió Ft
- előző évi maradvány igénybevétele	9,1 millió Ft
bevételek összesen:	1.122,1 millió Ft
- privatizációs bevételek beutalása a Kincstárnak	735,9 millió Ft
- ÁPV Zrt. privatizációs költség	10,7 millió Ft
- MgSzH, borászati kutatók támogatása	311,6 millió Ft
- AMC Kht. támogatása	13,9 millió Ft
- Magyar Bormarketing Kht. támogatása	25,0 millió Ft
- FVM DÉSZ támogatása	5,0 millió Ft
- önkormányzatok egyedi támogatása	1,2 millió Ft
- Magyar Lovas Szövetség	3,3 millió Ft
- Baromfi és a Zöldség-gyümölcs Terméktanács	2,6 millió Ft
- egyéb egyedi támogatások (10 db)	8,1 millió Ft
- 2006. évi nem terhelt maradvány befizetése	4,8 millió Ft
kifizetések összesen:	1.122,1 millió Ft

A 10/03/01 PHARE támogatásból megvalósuló programok jogcímcsoporthoz tartozó intézkedések előirányzatait a 2003. évi pénzügyi megállapodás alapján, 2006. november 30-ig kellett felhasználni, a pénzügyi elszámolások határideje 2007. május 30-a volt. Ezért eredeti előirányzata a jogcímcsoportnak nem volt. Kifizetés mindössze 2,0 millió forint volt 2007. évben az élelmiszerbiztonság és a nemzeti növény-egészségügyi diagnosztikai és ellenőrzési rendszer fejlesztésére, az előző évi maradvány terhére. Az 1991. óta tartó PHARE programok forrásai teljes egészében felhasználásra kerültek, a 47,8 millió forint maradvány az árfolyam nyereségből és az áfa visszatérítésből származik.

A 10/03/02 Átmeneti támogatásból megvalósuló programok jogcímcsoport a csatlakozó új tagállamok intézményi kapacitása egyes területeinek fejlesztését teszik lehetővé, melyek a strukturális alapokból nem finanszírozhatók.

A 10/03/02/01 Agrár-környezetgazdálkodási információs és monitoring fejlesztése jogcím az acquis communautaire meghatározott feladatok ellátására alkalmas integrált információs és monitoring rendszer létrehozását segítette elő a 2004-2007. évek során. A program 2007-ben 315,0 millió forint előző évi maradvány kifizetésével lezárult.

A 10/03/02/02 Fajtakísérleti és vetőmag minősítési informatikai rendszer fejlesztése projekt célja a közigazgatási munka hatékonyságának javítása volt a Nemzeti Mezőgazdasági Minőségellenőrzési Intézetnél. A 2004-ben indult program a 2006. évi 13,5 maradványösszeg felhasználásával 2007. évbe zárult.

A 10/03/02/03 Az Új Forest Focus szabályozás bevezetése célja a nemzeti erdővédelmi mérő és megfigyelő rendszer harmonizálása és fejlesztése, az EU Forest Focus szabályozás kritériumainak megfelelően. A program kezdete 2004, befejezése 2007. november. A 2007. évi 707,0 millió forint hardver és szoftver fejlesztés a tervezettnél 39,4 millió forinttal kevesebbe került, így ez az összeg maradványként jelentkezik az előirányzatban, amit a szakterület a rendszer működtetésére kíván felhasználni.

A 10/03/02/04 Az élelmiszerbiztonsági intézményi háttér fejlesztése jogcímen finanszírozott program 2005-ben kezdődött és a befejezési határidő 2008. december 15. Az eredeti 2.025,6 millió forint kiadási előirányzat a 274,0 millió forint előző évi maradvánnyal és 1.210,7 millió forint többlet uniós támogatással bővült. A 814,9 millió forint nemzeti támogatással együtt a 2007. évi módosított kiadási előirányzat 3.510,3 millió forintra változott, melynek 35,5%-a, 1.247,0 millió forint felhasználására került sor. A projekt célja a magyar hatóságok támogatása a nemzeti élelmiszerbiztonsági stratégia EU elvárásokkal történő összehangolásában, új labor stratégia és rendszer kialakítása. A program keretében az összes szerződéskötés 2007. év végéig megtörtént.

A 10/03/02/05 Elektronikus ügyintézés fejlesztése a KAP területén jogcímen felhasználható előirányzat 67,3 millió forint volt, melynek terhére kifizetés 2007. évben nem történt. A projekt célja az E-kormányzati megoldások kifejlesztésén keresztül a KAP adminisztrációjának korszerűsítése a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalnál.

A 10/03/02/06 Állat és növény-egészségügyi határállomások megerősítése projekt kezdete 2006. július, befejezése 2009. december. Célja a belföldi piac védelme és az élelmiszerbiztonság javítása az Európai Unión belül, valamint a gazdák és a fogyasztók ismeretinek növelése az állategészségügyi járványokról, élelmiszerbiztonságról és fogyasztóvédelemről. A 2007. évi 357,1 millió forint előirányzathoz tárgyévi felhasználás nem történt.

A 10/03/02/07 FVM megyei hivatalok felkészülése KAP feladatokra támogatás célja a hivatalok ügyintézési kapacitásának továbbfejlesztése, országos adatátviteli

hálózat kiépítése, informatikai infrastruktúra fejlesztése, a hivatali dolgozók képzése. A 491,6 millió forint előirányzat terhére kifizetés nem történt. A közbeszerzési eljárások miatt a programok 2008. évben indulnak és 2009. végén zárulnak.

A 10/03/02/08 TRACES végrehajtása az Állategészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Szolgálatnál. A TRACES olyan állategészségügyi rendszer, amely a termék és élőállat szállítmányok nyomon követésére és a szükséges adat- és információs bázis kialakítására szolgál. Ahhoz, hogy a magyar szakemberek hibátlanul dolgozhassanak egy olyan rendszerben, mely adott esetben azonnali intézkedéseket válthat ki egy másik tagállamban, feltétlenül szükség van a rendszert működtető munkatársak kiképzésére. 2007. évben 45 fő vett részt a képzésben 15,5 millió forint uniós támogatással.

A 10/03/02/9 Állategészségügy adminisztratív kapacitásának növelése program a szarvasmarha ENAR számítógépes rendszer továbbfejlesztését szolgálta. Az eredeti 120,1 millió forint előirányzathoz 45,0 millió forint nemzeti támogatás felhasználásával a program 2007. évben lezárult.

A 10/03/02/10 MVH felkészítése az SPS alkalmazására projekt célja az egyszerűsített kifizetési rendszer bevezetése, megvalósítása az MVH-nál. 2007. évben kifizetés nem történt, mert a projektszerződés csak 2008. január 4-én került aláírásra. A 2007. évi maradvány 1,6 millió forint.

10/04. alcím Egyéb uniós támogatásokat kiegészítő nemzeti támogatások

A 10/04/06 „Méhészeti Nemzeti Program” 50% közösségi társfinanszírozással működik, amelynek eredeti előirányzata 477,4 millió forint, amit 100,2 millió forint előző évi maradvány egészített ki. Az előirányzatról a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVIII. törvény 91.§ 1. bekezdése alapján 107,6 millió forint átcsoportosításra került az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (II. NVT) előirányzatra. Így a módosított előirányzat 470,0 millió forint, amelyből 469,9 millió forint került felhasználásra. A keletkezett maradvány 1,3 millió forint, kötelezettségvállalással terhelt.

A támogatás célja, hogy a szakismeret bővítésével, az eszközrendszer fejlesztésével, illetve a varroa atka elleni védekezés támogatásával a méhészeti tevékenység hatékonyságának növelése. A támogatás a méhészeti termékek előállításai és értékesítési feltételeinek javítására irányul, az EU Bizottság által elfogadott 2005-2007. évi Magyar Méhészeti Nemzeti Program irányelvei szerint.

A Magyar Méhészeti Nemzeti Program végrehajtása az Európai Mezőgazdasági Garancia Alap társfinanszírozásában valósul meg. A támogatás igénybevételének részletes szabályait a 152/2004. (X. 18.) és a 81/2006. (XI. 24.) FVM rendeletek tartalmazzák.

A Program második pénzügyi éve 2006. szeptember 1-től 2007. augusztus 31-ig tartott. Az éves programkihasználtság mutatója 92,8%. Az igényelhető támogatások közül ki kell emelni a 2007-ben kialakított, 2008. januárjától induló kaptárazonosító rendszer támogatást. Az oktatási programok 2007 évben minden eddiginél nagyobb

számban kerültek megrendezésre. A jogcím keretében közel 200 elméleti ismeretterjesztési program ill. régiós rendezvény került megrendezésre. A szaktanácsadó hálózat az elmúlt évek alatt kifejlődött, alapvető feladatai mellett a szaktanácsadók a téli időszakban a méhegészségügyi felelősök részére szerveztek megyei szintű továbbképzéseket, elsősorban a nyáron bekövetkezett méhpusztulások okainak kivizsgálása érdekében.

A 10/04/07 „Igyál tejet program” eredeti előirányzata 870,7 millió forint, amit 40,5 millió forint előző évi maradvány növelt. Az előirányzatról a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVIII. törvény 91.§ 1. bekezdése alapján 529,6 millió forint átcsoportosításra került az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (II. NVT) előirányzatra. Így a módosított előirányzat 381,6 millió forint, amelyből 342,5 millió forint került felhasználásra. A keletkezett maradvány 39,1 millió forint, kötelezettségvállalással terhelt.

Az Igyál tejet program az Európai Mezőgazdasági Garancia Alap belpiaci intézkedése. A 2007. évi iskolatej program a 85/2006. (XII.20.) FVM rendelet alapján került végrehajtásra. A program lebonyolítása során differenciált közösségi és -nemzeti kiegészítő támogatás igényelhető. Óvodások és középiskolások ellátása esetén csak közösségi támogatás igényelhető. Általános iskolások ellátása esetén, a közösségi támogatáson túl nemzeti kiegészítő támogatás is igényelhető, amelynek mértéke az intézményfenntartó feladatvállalási lehetősége és az ezt kifejező jövedelmi helyzete alapján (érintett önkormányzat egy főre jutó helyben maradó SZJA + adóerőképesség + jövedelem) meghatározott differenciálás szerint 10,25, 50, és 100% lehetett.

Az előirányzat alacsony felhasználásának oka, hogy a programban résztvevők száma 2006. évhez viszonyítva csökkent. Jelenleg 300 intézményfenntartó van a rendszerben, amely 150-200 ezer ellátott gyermeket jelent. A csökkenő létszámot nem csak – a szállítók által – alacsonynak minősített támogatási mértékkel lehet magyarázni, hanem a fenntartók gyengülő költségvetési lehetőségeivel, kedvezőtlenebb besorolásával.

A 10/04/08 Egyes speciális szövetkezések (TÉSZ, BÉSZ) támogatása eredeti kiadási előirányzata 450,0 millió forint., amit 124,6 millió forint maradvány egészített ki. Az előirányzatról a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVIII. törvény 91.§ 1. bekezdése alapján 162,0 millió forint átcsoportosításra került az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (II. NVT) előirányzatra. Így a módosított előirányzat 412,7 millió forint, amelyből 372,0 millió forint került felhasználásra. A keletkezett maradvány 40,7 millió forint, kötelezettségvállalással terhelt.

Az Európai Unió a zöldség- és gyümölcs piac közös szervezéséről szóló rendeletében (2200/1996 EK) és ennek végrehajtási rendeleteiben (1943/2003 EK, 1432/2003 EK) intézkedik a véglegesen- és az előzetesen elismert TÉSZ-ek támogatásáról. A hazai szabályozást a zöldség-gyümölcs termelői értékesítő szervezetek támogatásáról szóló 13/2007. (III.1.) FVM rendelet tartalmazza. A korábban kisméretű TÉSZ-ek döntő többsége 2007. végére felszámolásra került,

vagy beolvadt egy másik szervezetbe, vagy versenyképes nagyságúra erősödött. A piaci viszonyok által kikényszerített árualap-koncentráció következtében megvalósult természetes összefogás által, a piaci részarány tekintetében elmondható, hogy – a tapasztalt fagykárok ellenére is – a TЭСZ-eken keresztül forgalmazott áru értéke 2007-ben 29,4 Mrd forint, ami kismértékben meghaladja a 2006 évi 28 Mrd forintos szintet. Ez jelzi a TЭСZ-ek nehezebb piaci körülmények között is megmutatkozó hatékonyságát.

10/05 alcím Nemzeti támogatások

A 2007. évi összes 435.214,2 millió forint agrár- és vidékfejlesztési támogatáshoz viszonyítva, a nemzeti támogatások 152.882,2 millió forint összege (ami 11.434,7 millió forint árfolyamveszteség és 22.125,0 millió forint intervenciók felvásárláshoz kapcsolódó, EU által nem térített többlet kiadást is tartalmaz) 35,1 %. A csatlakozás első évéhez, 2004-hez viszonyítva, 20,1 %-os nemzeti támogatás-növekedés ellenére lényeges aránymódosulás következett be az uniós támogatások javára. 2004. évben a nemzeti támogatások aránya még 81,6 % volt. A 2004-2007. átmeneti időszakot követően, csak olyan nemzeti támogatás működtethető, ami nem ütközik a közös agrárpolitikával és az EU a támogatáshoz hozzájárul. Ebből következik, hogy a nemzeti támogatások csak korlátozott mértékben tarthatók fenn, és 2007. évben jelentős átalakuláson mentek át.

A 10/05/01 „Központosított bevételből működő támogatások” elnevezés már nem tükrözi a tényleges helyzetet, mivel a központosított bevételek a központi költségvetés bevételeit képezik és a fejezeti kezelésű előirányzatok finanszírozásával nincsenek közvetlen kapcsolatban. A kiadások fedezete költségvetési támogatás. (A 2008. évi költségvetés már nem alkalmazza ezt az elnevezést, a központosított bevételek jelentős részét törvény szüntette meg.) Az alcímen belüli előirányzatok felhasználása az alábbiak szerint teljesült:

A 10/05/01/01 „Erdészeti feladatok” jogcím eredeti 3.290,0 millió forint előirányzata 125,4 millió forint maradvánnyal és 0,6 millió forint bevétellel egészült ki. A jogcím fő támogatási célja – a 25/2007.(III.3.) FVM rendelet szerinti, kitermelt erdők felújításának, a fiatal erdők ápolásának támogatása – az uniós csatlakozás átmeneti időszaka, 2007. április 30. végeztével megszűnt. A támogatási konstrukció az uniós agrárpolitikával nem egyeztethető. (Ennek következménye, hogy a központosított bevételként fizetendő erdőfenntartási járulékfizetési kötelezettséget is 2008. január 1-től meg kellett szüntetni.) Mivel az erdőgazdálkodás egy hosszú távú folyamat ezért a korábbi évek kötelezettségeit rendezni kellett. A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter az erdőgazdálkodókkal, érdekképviselőikkel történt megállapodásban vállalta, hogy a magánerdő tulajdonosok erdőfelújítási és erdőtelepítési determinációját 2010-ig folyamatosan rendezzi. Az állami erdők felújítási kötelezettségének támogatása 2007. évtől megszűnt, a korábbi évek determinációi 2006. december 31-i állapotnak megfelelően rendezésre kerültek. Az 1957. óta működő rendszer megszüntetésével felmerülő kiadások az eredeti támogatási előirányzat összegét lényegesen meghaladták, ezért fejezeten belül 2.853,9 millió forint átcsoportosításra volt

szükség, továbbá a Kormány a fejezeti egyensúlyi tartalékból 1.086,0 millió forint felhasználását engedélyezte a 2216/2007.(XI.16.) határozatával.

Az *Erdészeti feladatok* 2007. évi aktuális 7.246,8 millió forint előirányzatának 81,8%-a, 5.926,0 millió forint az erdőfelújítási, erdőfenntartási munkák támogatását szolgálta. Az erdei vasutak működési támogatására 200,0 millió forint, a jóléti és parkerdők fenntartására 300,0 millió forint, a magánerdő-gazdálkodás támogatására 817,8 millió forint kifizetés történt. Előirányzat átadással 109,1 millió forint hasznosult, melyből az erdészeti közmunka programok támogatására 100,0 millió forint előirányzat átadásra került sor a Szociális és Munkaügyi Minisztériumhoz és 9,1 millió forint oktatási és kutatási célokra az oktatási tárcához került. Az összes kifizetés 69,0%-a, 4.973,8 millió forint teljesítés a 2006. év illetve az azt megelőző évek determinációját finanszírozta. A maradvány mindössze 3,0 millió forint.

A *10/05/01/02/ „Termőföldvédelem támogatása”* jogcím eredeti előirányzata 400,0 millió forint, ami az előző évi maradvány – 321,1 millió forint - felhasználásával és 5,2 millió forint bevétellel összességében 726,3 millió forintra módosult. Az előirányzathból összesen 726,0 millió forint támogatás kifizetése történt. A maradvány 0,3 millió forint.

A támogatások jogszabályi háttérét az uniós tagságunkból adódó kötelezettségek miatt módosítani kellett. A nemzeti hatáskörben nyújtott agrártámogatások igénybevételeinek általános feltételeiről szóló 6/2004. (I. 22.) Korm. rendelet és a nemzeti hatáskörben nyújtott agrár- és vidékfejlesztési támogatások feltételeiről szóló 29/2005. (III. 3.) FVM rendelettel módosított 25/2004. (III. 3.) FVM rendelet 2007. április 30-ával hatályát veszítette. Számos korábbi jogcímen történő támogatást meg kellett szüntetni, így a gyepterületek újrahasznosítását, a selejtezésre kerülő ültetvények felszámolását, a termőföldek megközelítését szolgáló nem szilárd burkolatú utak és kapcsolódó vízelvezető árkok működőképes fenntartása támogatást. A birtok-összevonási célú önkéntes földcsere támogatása, a szőlő ültetvények kivágása a továbbiakban az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) jogcímei között szerepel. Egyedül a birtok-összevonási célú termőföldvásárlás szűkített nemzeti támogatáshoz járult hozzá az EU Bizottság, a privatizáció során elaprózott birtokszerkezet javítása, a birtokkoncentráció elősegítése végett. A felhasználást a 99/2007.(IX.19.)FVM rendelet szabályozza.

Figyelembe véve a 2006. évi determinációkat is, a 726,0 millió forint kifizetése az alábbi jogcímeneken történt:

- birtok-összevonási célú földvásárlás támogatása (873 pályázat)	520,0 millió Ft,
- gyepterületek rekonstrukciója, újrahasznosítása (20 pályázat)	66,0 millió Ft,
- selejtezésre kerülő ültetvények felszámolása (97 pályázat)	115,0 millió Ft,
- termőföld megközelítését szolgáló földutak, árkok (19 pályázat)	25,0 millió Ft.

A *10/05/01/07 „Állattenyésztési feladatok”* előirányzat eredeti kiadási előirányzata 780,0 millió forint. 2006. évről áthozott kötelezettségvállalással terhelt maradvány 8,8 millió forint. A támogatási konstrukció átalakítása ez esetben is szükségessé vált, mivel a korábbi célok támogatása csak 2007. április 30-ig volt lehetséges. Az

EU-s elveknek megfelelő, notifikált 98/2007.(IX.19.)FVM rendelet alapján igényelhető támogatások összege – elsősorban a rendelet késedelmes megjelenése miatt – nem érte el az előirányzat szintjét, ezért az előirányzatból 100,0 millió forint átcsoportosítás történt a forráshiányos erdészeti feladatok előirányzatra. Az OMMI-nak átadott 2,4 millió forint előirányzattal a módosított kiadási előirányzat 686,4 millió forint. A kifizetett támogatás összege 686,3 millió forint, ebből 2006. évi determináció 103,3 millió forint volt.

A támogatás célja a tenyészállat-állomány genetikai minőségének fenntartása és javítása, a tenyésztésszervezési feladatok ellátásának elősegítése, a törzskönyvezés, a teljesítményvizsgálat és tenyészérték megállapítás. A támogatásra vonatkozóan a 70/2001/EK bizottsági rendelet valamint 1857/2006. EK bizottsági rendelet 16. cikkének a) és b) pontjában foglaltak a tárcarendelethez beépültek. A támogatás a 2007. szeptember 22 és december 31. közötti időszakban nyújtott szolgáltatás után 2008. március 10-ig igényelhető. Az új rendelet alapján 2007. december 31-ig a mikro-, kis-, és középvállalkozásoknak a támogatott szolgáltatás után kifizetett támogatások:

- szarvasmarha tenyésztő egyesületek (9 eset)	291,5 millió Ft
- sertés tenyésztő egyesületek (4 eset)	164,6 millió Ft
- lovakat tenyésztő egyesületek (8 eset)	41,3 millió Ft
- Magyar Juhtenyésztő Szövetség (2 eset)	70,7 millió Ft
- Méhészek Országos egyesülete (1 eset)	12,4 millió Ft
- Kecsketenyésztők Egyesülete (1 eset)	1,8 millió Ft
- Haltermelők Országos Szövetsége és termék tanácsa (3 eset)	0,6 millió Ft
- Bivaly tenyésztők Egyesülete (1 eset)	0,1 millió Ft
<u>- Összesen:</u>	<u>583,0 millió Ft.</u>

Az EU normák alkalmazása azonban azt is jelentette, hogy a tenyésztési feladatokat ellátók mintegy 27%-a kiszorult a támogatásból. Pl. a kis egyesületekben – 2-6 millió forint éves forgalommal – több természetes személy tart tenyésztési céllal lovat, akik mint vállalkozók nem támogathatók. A nemzeti parkok területén Kht-ék által tartott őshonos állatállományok nem igényelhetik a támogatást. Az állami és magántulajdonban lévő nagygazdaságok szintén nem juthatnak támogatáshoz.

A **10/05/01/08 „Halgazdálkodás támogatása”** jogcímen nyújtott támogatások célja a természetes vizek halállományának és a halak élőhelyének szinten tartása, fejlesztése, a halászati kutatás támogatása és a halászattal kapcsolatos ismeretterjesztés elősegítése.

Az eredeti kiadási előirányzat 222,0 millió forint, amit 216,1 millió forint, a maradványképzési kötelezettség miatt 2006, évben visszatartott, kötelezettségvállalással terhelt maradvány és 1,8 millió forint bevétel egészített ki. Az előirányzatot csökkentette a Halgazdálkodási Kutató Intézetnek átadott 11,1 millió forintos előirányzat.

A 428,8 millió forint módosított előirányzat terhére 427,7 millió forint kifizetése történt. A kötelezettségvállalással terhelt maradvány 1,1 millió forint. A támogatás

jogszabályi alapja a módosított a 25/2004. (III. 3.) FVM rendelet II. fejezet 54-60.§-a volt. A 2007. évben kiírt pályázatra 281 pályázat érkezett, 742,3 millió forint megvalósítási költség mellett, 361,1 millió forint támogatási igénnyel. A megyei bíráló bizottságok 267 pályázó esetében 221,1 millió forint támogatás odaítélésére tettek javaslatot, melyet a minisztérium vezetői jóváhagytak. A tárgyévi előirányzat így 0,9 millió forint kivételével kifizetésre került. A támogatási konstrukció 2008. évtől nem tartható, az EU Bizottság az új jogszabály-tervezetet elutasította. A *Halgazdálkodás támogatása* előirányzat szerepét az uniós normáknak megfelelően a Halászati Operatív Program veszi át.

A 10/05/01/09 „Vadgazdálkodás támogatása” jogcím eredeti 250,0 millió forint kiadási előirányzatát 262,4 millió forint, maradványtartási kötelezettség miatt visszatartott előző évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány és 0,6 millió forint bevétel növelte, ugyanakkor a vadgazdálkodási kutatásokra az OM-hez tartozó intézményeknek oktatási kutatási és a vadgazdálkodási adattár működtetésére átadott 88,2 millió forint előirányzat csökkentette. A módosított 424,9 millió forint kiadási előirányzat 97,0 %-a, 412,3 millió forint kifizetésre került. A kötelezettségvállalással terhelt maradvány 12,6 millió forint. A kifizetésének jogszabályi alapja a módosított 25/2004. (III. 3.) FVM rendelet 61. §-92. §-ai. A kifizetett támogatások jogcímei és összegei (az utolsó kivételével pályázat útján vehető igénybe):

- a vadászható állatfajok természetes állománya és azok élőhelye megőrzésének, védelmének támogatása (231,9 MFt),
- a vadgazdálkodással, illetve a vad védelmével összefüggő tudományos kutatás, valamint a vadászati kultúra és ismeretterjesztés támogatása (37,7 MFt),
- a különleges rendeltetésű vadászterületek vadállomány-fenntartásának támogatása (111,0 MFt),
- a vadászható állatfajok monitorozásának támogatása (15,0 MFt),
- állami feladatok /vadászjegyek, vadazonosítók trófeabírálat okmányai előállítási költségei/ (16,7 MFt).

A fenti támogatási célokra kötelezettségvállalás csak 2007. április 30-ig volt lehetséges, az átmeneti időszakra vonatkozó szabályok szerint. Az EU által engedélyezett, 2008. évtől működő új támogatási konstrukció csak szűkebb területen, az első két jogcímen segítheti a vadgazdálkodási tevékenységet.

A 10/05/02 „Költségvetésből működő támogatások” jogcímcsoport 2007. évi gazdálkodása a következők szerint valósult meg.

A 10/05/02/01 „Fejlesztési típusú támogatások” jogcím 2007. évben rendelkezésre álló 3.000,0 millió forint előirányzatát 14,3 millió forint előző évi maradvány és 168,0 millió forint visszerthes támogatás megtérülése (86,6 millió Ft), illetve jogtalanul igénybe vett támogatás visszafizetés (53,2 millió Ft) és kamatbevételek (28,2 millió Ft) egészítették ki.

A tárgyévi kötelezettségek teljesítéséhez 200,0 millió forint támogatás kiegészítésre volt szükség, ami az állattenyésztési feladatok 100,0 millió forint nem

terhelt előirányzatából és 100,0 millió forint a *Folyó kiadások és jövedelemtámogatások* előirányzatból került átcsoportosításra.

Az előirányzat a korábbi évek determinációinak kezelésére szolgál. Kötelezettségvállalás az előirányzatra 2004. május 1-től, az Európai Unióhoz történt csatlakozás időpontjától nem lehetséges. Az előirányzat támogatási céljainak egy részét az AVOP, más részét az NVT vette át. A korábbi évek kötelezettségvállalásaira 3.380,7 millió forint kifizetés történt, az alábbi jogcímenen: (a maradvány 1,6 millió forint)

- Építési beruházások (növénytermesztés, állattenyésztés stb.)	54,4 millió Ft.
- Szőlő, gyümölcsstelepitések támogatása	2.545,1 millió Ft.
- Beruházási hitelek kamattámogatása	122,7 millió Ft.
- Gépvásárlás támogatása	491,8 millió Ft.
- Agrárfejlesztési hitelek kamattámogatása	5,6 millió Ft.
- F fiatal agrár vállalkozók támogatása	40,1 millió Ft.
- Melioráció és öntözésfejlesztés támogatása	11,2 millió Ft.
- Kincstár, kereskedelmi bankok, díja, végrehajtási díjak	109,8 millió Ft.

Az előirányzatra 2004. előtt vállalt kötelezettségek 2010-ig kerülnek rendezésre.

A 10/05/02/02. „Folyó kiadások és jövedelem támogatások” jogcím a fejezeti költségvetésben meghatározó jelentőségű. A nemzeti támogatások 64,3%-a e jogcímen teljesül.

Az eredeti előirányzata 98.672,7 millió forint, melyből visszafizetésre került a 2006. évben az Erdészeti támogatások előirányzatából átcsoportosított 900,0 millió forint, a Központosított bevételekből finanszírozott intézményi feladatok előirányzatából átcsoportosított 2.800,0 millió forint, valamint az Agrárkutató és tanüzemek előirányzatából átcsoportosított 200,0 millió forint előirányzat. Az eredeti előirányzatot tovább csökkentette a forráshiányos előirányzatokra - Erdészeti támogatások 783,9 millió forint, Fejlesztési típusú támogatásokra 100,0 millió forint - átcsoportosított összeg, valamint a költségvetési intézményeknek az „Agrártermelés innovációs hátterének biztosítása” jogcímen történt 119,9 millió forint előirányzat átadása.

A tárgyévi kötelezettségek teljesítésére ugyanakkor a fejezeti egyensúlyi tartalékból a Kormány 2234/2007.(XII.12.) határozatával 3.500,0 millió forint átcsoportosítását engedélyezte. A kiadási lehetőséget növelte a 2006. évi kötelezettségvállalással terhelt 59,7 millió forint maradvány, valamint a visszafizetett támogatások 354,5 millió forintos összege. (A bevételi elmaradás 6,0 millió forint.) *A rendelkezésre álló forrás így 97.683,1 millió forintra változott, ebből kifizetésre került 97.471,1 millió forint, a kötelezettségvállalással terhelt maradvány 212,0 millió forint.*

A támogatások kifizetése az alábbi jogcímenekre történt, millió forintban:

- kiegészítő területalapú támogatásra (Top-up)	59.156,2
- belterületi fagykár de minimis támogatás	61,9
- teljes 100 %-os fagykár de minimis támogatás	794,6
- madárinfluenza miatti, és rendkívüli piaci támogatás	523,5

- közösségi agrármarketing programok, AMC támogatás	1.530,0
- állategészségügyi, élelmiszerhigiéniai vizsgálatok	1.794,6
- egyes állatfajok betegségektől való mentesítése	328,0
- állatbetegségek megelőzése, Baromfi Termék Tanács	1.500,0
- állatbetegségek megelőzése, Vágóállat és Hús Termék.	2.000,0
- állati melléktermékek ártalmatlanítása	72,4
- állatjóléti és haszonállat tartás támogatása	13.052,4
- állattenyésztés, biológiai alapok támogatása	158,7
- kutatás, képzés, szaktanácsadás	412,4
- agrárhitelek kamattámogatása	14.001,7
- kedvezőtlen térségek támogatása	465,6
- termelői csoportok, BÉSZ-ek támogatása	484,5
- mezei őrszolgálat támogatása	472,6
- jégeső elhárítás	40,0
- vízkár-elhárítási létesítmények üzemeltetése	460,6
- agrártermelés költségeit csökkentő megszűnt jogcímek determ.	161,5

A *kiegészítő területalapú támogatás (top-up)* az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatásokhoz (SAPS) nyújtott kiegészítő nemzeti támogatás finanszírozása 2007. évben két forrásból történt. A *Folyó kiadások és jövedelemtámogatások* előirányzatból kifizetett összeg 59.156,2 millió forint, ehhez járult hozzá az EU bizottság által jóváhagyott, a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv intézkedéseként kifizetett 14.953,2 millió forint támogatás. Az összes *74.109,4 millió forint top-up támogatás főbb jogcímei:*

<i>0. Folyó kiadások és jövedelemtámogatások előirányzatából</i>	
Területalapú szántóföldi támogatás	35.496,9 millió Ft.
Kapcsolódó egyéb támogatások:	
- húsmarha tartás	2.502,7 millió Ft.
- anyajuh támogatás	1.604,5 millió Ft.
- anyajuh támogatás kiegészítése	301,5 millió Ft.
- anyajuh tartás de minimis támogatás	547,0 millió Ft.
- anyatehén támogatás	3.232,6 millió Ft.
- nemzeti tejtámogatás	14.666,5 millió Ft.
- szarvasmarha extenzifikációs támogatás	804,5 millió Ft.
<u>Folyó kiadások előirányzatból fizetett top-up</u>	<u>59.156,2 millió Ft.</u>

<i>1. Nemzeti Vidékfejlesztési Terből top-up támogatás</i>	
Területalapú szántóföldi támogatás nemzeti forrás	2.990,6 millió Ft.
<u>Területalapú szántóföldi támogatás uniós forrás</u>	<u>11.962,6 millió Ft.</u>
<u>NVT top-up intézkedésre kifizetett támogatás</u>	<u>14.953,2 millió Ft.</u>
<u>Összes top-up kifizetés 2007. évben</u>	<u>74.109,4 millió Ft.</u>

A 2007. évben a 2006. évi top-up jogalapra kifizethető támogatás összegét a Kormány a 2109/2006.(VI.26.) határozatában 78,0 milliárd forintban állapította

meg. Az igénybevétel szabályait a 25/2006.(III.31.) illetve az 53/2006.(VII.24.) FVM rendeletek tartalmazzák.

A belterületi szőlő- és gyümölcs ültetvényekben a 2007. évi tavaszi fagykárak okozta részleges és száz százalékos terméskiesést elszenvedett termelők csekély összegű (de minimis) támogatásáról a 96. és a 97/2007.(IX.19.) FVM rendeletek intézkednek, melyek alapján összesen 856,5 millió forint kifizetés történt. Rendkívüli piaci intézkedésekre elsősorban a madárinfluenza miatt került sor, melynek során az értékesítés problémák miatti túltartás takarmányozását segítette a támogatás. (A leölt szárnyasok miatti kártérítés az állatkártalanítási előirányzatból történt). A közösségi agrármarketing programok az AMC Kht tevékenységében valósultak meg, 1.530,0 millió forint támogatással. Jogszabályi alap a 25/2004.(III.3.) FVM rendelet.

2007. év során kiemelt szerepet kapott az állattenyésztés ágazat. Az EU által engedélyezett lehetséges jogcímenek összesen 18.906,1 millió forint támogatáshoz jutottak a tenyésztők a Folyó kiadások és jövedelemtámogatások előirányzatából. A támogatások célja elsősorban a sertés és baromfi ágazat megsegítése volt, főleg állategészségügyi, megelőző és mentesítő feladatok költségeinek átvállalásával. Az állatjóléti és haszonállattartás jogcímen, a baromfi és sertés ágazatban az uniós előírásokon túlmutató állatjóléti intézkedésekre kifizetett 13.052,4 millió forintból 3.400,0 millió forint előre hozott 2008. évi támogatás. A támogatások jogszabályi alapjai a 25/2001(III.3.), 20/2007.(III.30.), 53/2007.(VII.2.), a 139. a 140/2007.(XI.28.) és a 148/2007.(XII.8.) rendeletek.

A mezőgazdasági hitelek kamattámogatására kifizetett összeg 14.001,7 millió forint, amely a 2007. december 31-én fennálló 207,3 milliárd forint támogatott agrárhitel állomány után történt. (A kifizetés az 5-20 év futamidejű hitelek tárgyévben esedékes részleteiből áll össze, az 1999-2007. évek közötti időszakban megjelent 6 Korm. és 19 FVM rendelet alapján.) A támogatott hitelállomány 32%-kal csökkent 2006. évhez képest. A csökkenés oka, hogy az Unióhoz történt csatlakozást követően csak a birtokfejlesztési hitelkonstrukció, valamint a 2007. évi fagy- és aszálykárt szenvedett termelők megsegítéséről szóló hitelprogramok keretében lehet új támogatott hitelszerződéseket kötni.

A kedvezőtlen térségek támogatása jogcímen kifizetett 465,6 millió forint a korábbi évek determinációja, a 6/2004.(I.22.) Korm. rendelet alapján. A termelői csoportok 484,5 millió forintos támogatása a 25/2004.(III.3.) FVM rendelet alapján történt.

A mezőőri támogatásról a 39/2006.(V.19.) FVM-PM együttes rendelet intézkedik. A támogatási konstrukció az önkormányzatok által fenntartott mezőőri szolgálathoz nyújt kiegészítő támogatást, 2007. évben 472,6 millió forintot.

A vízkár-elhárítási létesítmények üzemeltetésére tervezett 500,0 millió forintból 460,6 millió forint felhasználás történt az FVM kezelésben lévő 15.500 km állami tulajdonú, forgalomképes mezőgazdasági célú belvízcsatorna, 11.200 km patak, illetve kisvízfolyás, 500 km öntöző csatorna, 2500 db vízgazdálkodási célú műtárgy, 118 db belvízáttemelő szivattyútelep, 120 db 5 hektárnál nagyobb holtág működtetésével kapcsolatban. A létesítményeket kezelő vízgazdálkodási társulatok a támogatást pályázat útján, a rendelkezésre álló forrás és a feladatok alapján

képzett normatívák alapján vehették igénybe a 25/2004.(III.3.) FVM rendelet alapján.

Az *agrártermelés költségeit csökkentő támogatások* megszűnt jogcímein (nemzeti agrár-környezetvédelmi program, fiatal, pályakezdő agrárvállalkozók beruházási kamattámogatása, elemi kárt szenvedett termelők, támogatása, gazdálkodás kockázatát csökkentő támogatások, jogcímre fel nem osztott, önrevízióval korrigált támogatás) 161,5 millió forintot fizetett ki az APEH.

A **10/05/02/04 Erdőtelepítés, erdőszerkezet-átalakítás, fásítás** jogcím eredeti előirányzata 600 millió forint, amit 46,7 millió forint előző évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány és 15,2 millió forint bevétel egészített ki. A rendelkezésre álló forrást a tárgyévi kötelezettségek rendezéséhez 288,7 millió forinttal kellett kiegészíteni a *Folyó kiadások és jövedelemtámogatások* előirányzatból. A módosított 950,6 millió forint teljes egészben kifizetésre került az előirányzat determinációira. Kizárólag nemzeti forrásból új erdőtelepítési beruházás támogatására 2004. évtől nem kerülhet sor. A kifizetés jogalapja a 122/2007.(X.19.) FVM rendelet. A nemzeti támogatás szerepét az NVT Mezőgazdasági területek erdősítése intézkedés vette át.

A **10/05/02/06 Nemzeti agrár kárenyhítés** jogcím 500,0 millió forint előirányzatát a gazdálkodók által befizetett 530,8 millió forint egészítette ki. A rendkívüli időjárás miatt fagykárt szenvedett mezőgazdasági termelők kára mérséklésére, az előirányzatot a Kormány a 2155/2007.(VIII.23.) sz. határozatával 5.000,0 millió forinttal emelte meg. A 123/2007.(X.19.) FVM rendelettel módosított 88/2006.(XII.28.) FVM rendelet alapján 2007. évben a rendelkezésre álló 6.030,8 millió forint 90%-a, 5.419,8 millió forint kifizetésére került sor.

A **10/06 Állat- és növénykártalanítás** felülről nyitott előirányzat módosítás nélkül túlteljesíthető eredeti előirányzata 500 millió forint volt, amit 103,0 millió forint maradvány és 4,7 millió forint bevétel egészített ki. A 607,7 millió forint előirányzat a kártalanítás összegét nem fedezte, ezért 815,0 millió forint pótlólagos támogatásra volt szükség a benyújtott 1.422,7 millió forint kártalanítási összeg kifizetéséhez. A teljesített kiadás 1.419,4 millió forint volt, a kötelezettségvállalással terhelt 2007. évi maradvány 3,3 millió forint.

Állatkártalanításra az állategészségügyi hatóság határozatai alapján 1329 állattartónak 1.266,8 millió forint támogatás kifizetésére került sor. A növényvédelmi hatóság a károsítók esetében elrendelt zárlati intézkedéseivel összefüggésben okozott károk enyhítésére 469 ügyfél részére adott ki kártalanítási határozatot, melyek alapján 152,6 millió forint kifizetés történt.

A kártalanítás jogszabályi alapjai; az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény 8.§-ának (1) bekezdése, valamint a növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. törvény 47.§-a. A törvényekben meghatározott járványügyi intézkedések és a karantén károsítók elleni védekezés, termék megsemmisítés elrendelése esetében, a bejelentési kötelezettség alá tartozó betegségben elhullott, vagy ilyen betegség miatt leölt állat, megsemmisített anyag, eszköz és tárgy tulajdonosa - meghatározott

kivételekkel - az államtól kártalanításra jogosult. 2007. évben az előirányzat túllépést a járványügyi helyzet miatt leölt állatok után kifizetett kártalanítás okozta.

A 10/07 Árfolyamkockázat és egyéb EU által nem térített kiadások eredeti előirányzata 4000,0 millió forint volt, amit 60,6 millió kötelezettségvállalással terhelt maradvány, továbbá 1.403,2 millió forint árfolyamnyereség növelt. Az így rendelkezésre álló 5.463,8 millió forrással szemben az alábbi kötelezettségek keletkeztek:

- A KESZ-ről kifizetett SAPS támogatások 2006. október 16.-tól euróban kerültek elszámolásra a Bizottság felé, a megelőlegezett támogatás megtérítése szintén euróban történt. Tekintettel arra, hogy a kifizetési árfolyam 273 HUF/EUR-hoz képest, a visszatérítési árfolyam jelentősen megváltozott 11.434,7 millió forint árfolyamvesztés keletkezett.
- A Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVIII. törvény 28. § (8) bekezdésének a.) pontja alapján az előirányzat terhére kell elszámolni az Európai Bizottság Európai Mezőgazdasági Garancia Alap éves elszámolásáról szóló hivatalos döntését követően haladéktalanul – az intervenció felvásárlásra fordított, de értékesítésből még be nem folyt összegek kivételével – a KESZ-hez kapcsolódó megelőlegezési számlákról felvett hitel azon részét, amelyet az Európai Unió vagy az ügyfél nem térít meg az MVH útján. Ez az összeg 22.125,0 millió forint volt az elszámolás időpontjában. A számítás a 82/2007.(IV.25.) Korm. rendelet szerinti eredményszemléletű könyvviteli nyilvántartás alapján 2007. december 12-i állapot szerint 2004. május 1. és 2007. november 30. közötti időszakra vonatkozik. Jelenleg nincs lehetőség elkülönítetten kimutatni az áttárolási díj, a rendelkezésre tartási díj, tárolási költség, valamint laborvizsgálatok díja Unió által nem térített összegét.

A fennálló, összesen 33.559,7 millió forint kötelezettség teljesítéséhez a tárca a Kormány segítségét kérte. A 2083/2007. (V.15.) Korm. határozat 4.800,0 millió forint támogatás felhasználását engedélyezte a fejezeti egyensúlyi tartalékból. A Kormány 2007. december 19-i döntésével a költségvetés központi tartalékából 2.136,0 millió forint támogatást csoportosított át az előirányzatra, továbbá GKM felé intézkedett 21.159,9 millió forint pénzeszköz átadásáról. Így az előirányzat 33.559,7 millió forintra módosult, ami maradvány nélkül biztosította a KESZ számlával szembeni kötelezettség rendezését.

A 10/11/01 Nemzeti Vidékfejlesztési Terv Intézkedések-hez kapcsolódó támogatások forrása 80%-ban az Európai Uniótól igényelhető közösségi forrás, 20%-a pedig nemzeti társfinanszírozás.

A 2007. évi eredeti kiadási előirányzat 85.210,0 millió forint, ennek fedezete 68.168,0 millió forint Uniós támogatás és 17.042,0 millió forint nemzeti társfinanszírozás.

A kiadási előirányzatokat növelte a 2006. évi kötelezettségvállalással terhelt 963,5 millió forint maradvány. Az előirányzatról a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVIII. törvény 91.§ 1. bekezdése alapján

4.614,0 millió forint átcsoportosításra került az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (II. NVT) előirányzatra. A bevételi előirányzat teljesítés 14.723,8 millió forinttal elmaradt a tervezettől. *A kifizetett támogatások összege 66.835,7 millió forint volt 2007. évben.*

A kifizetések 51%-a, 34.077,4 millió forint az agrár környezetgazdálkodás jogcímen történt. A mezőgazdasági területek erdősítése támogatása 9.143,0 millió forint volt. A kedvezőtlen adottságú területek támogatása 1.674,8 millió forint, az EU követelményeknek megfelelő állatjóléti támogatások összege 1.409,2 millió forint.

A technikai segítségnyújtásra 2.953,0 millió forint kifizetés történt. Az NVT forrásaiból kifizetett top-up támogatás összege 14.953,2 millió forint. Az NVT teljes, három éves kerete 754,14 millió euró, mintegy 192 milliárd forint. *2007. év végéig a három éves Program keretének 95%-a, 184.497,8 millió forint kifizetésre került.* Az NVT 2004-2006. évi keretének többlet kötelezettségvállalásai a 1320/2006 EK Rendelet értelmében az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozhatók.

10/11/02 Új Magyarország Vidékfejlesztési Program intézkedései finanszírozása az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) történik.

A 2007. évi eredeti kiadási előirányzat 35.756,5 millió forint, melynek fedezete 8.844,5 millió forint nemzeti támogatás és 26.912,0 millió forint EU támogatás.

A támogatás mértéke intézkedésenként és konvergencia és nem konvergencia régiók függvényében is eltérő, de a közösségi hozzájárulás átlagos mértéke az I. tengely esetében 71,77%, a II. tengely esetében 76,86%, a III. tengelynél 71,77%, a IV. tengely esetében a 76,86%-ban került meghatározásra az EU hozzájárulás. A Technikai segítségnyújtás esetében az EU hozzájárulásának mértéke 75%.

Tekintettel a 2007. évi maradványtartási kötelezettségre, az EU társfinanszírozással működő előirányzatok 2007. évben felhasználásra nem kerülő nemzeti támogatási része, 5.716,8 millió forint a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVIII. törvény 91.§ 1. bekezdése alapján átcsoportosításra kerültek az ÚMVP intézkedései finanszírozására. Így az ÚMVP eredeti nemzeti társfinanszírozási 8.844,5 millió forint előirányzata 14.561,3 millió forintra bővült, a kiadási előirányzat 41.473,3 millió forintra változott. Az előirányzat jogcímein teljesített összes kifizetés 18.704,2 millió forint, az aktuális előirányzat 45,1%-a. Ennek oka a Program elfogadásának kései dátuma (2007. szeptember 19.), ezáltal a támogatási határozatok meghozatalának időigénye csúszást okozott az első kifizetési kérelmek benyújtása, feldolgozása, határozathozatala tekintetében.

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program 2007. évi kifizetései a 1320/2006 EK Rendelet értelmében, az NVT többéves kötelezettségvállalás által érintett intézkedések esetében 2007. január 1-ét követően:

– Kedvezőtlen adottságú területek támogatása	1.026,7 millió forint,
– Kedvezőtlen adottságú területek kísérő intézkedése	1,7 millió forint,
– Termelői csoportok támogatása	945,3 millió forint.

Az EMVA I. tengelyhez tartozó mezőgazdasági gépek és berendezések beszerzésének támogatási lehetősége 2007. május 16-val indult. Az intézkedésre 42.036 millió forint támogatási határozat került jóváhagyásra, amiből december hónapban 14.432,6 millió forint kifizetés teljesült. A III. tengelyhez tartozó készségek elsajátítása intézkedésre 257,7 millió forint, a technikai segítségnyújtás intézkedésre 2.040,3 millió forint kifizetés történt.

2007. évben került meghirdetésre az I. tengelyhez tartozó állattartó telepek korszerűsítése intézkedés, de kifizetés ez évben még nem volt. Az MVH által működtetett IIER-ben véglegesített adatok alapján megállapítható, hogy ezen jogcím esetében a kérelmek száma a 2253 db, mely közel 600 milliárd forint értékű beruházási színvonalat képvisel, és a támogatási igény megközelíti a 284,4 milliárd forintot.

A 2007. áprilisában megnyílt, „Az állattartó telepen képződő trágya kezelését, tárolását, részbeni feldolgozását és felhasználását szolgáló gépbeszerzés, épített és beépített technológiai és infrastruktúra beruházás” intézkedésre 968 db kérelem érkezett be, közel 120 milliárd forintos támogatási igénnyel. Az eddig jóváhagyott kérelmek száma 732 db, 68 milliárd forint támogatási összeggel.

Az állattartó telepek korszerűsítése komplex jogcímre 2007. augusztus 13-szeptember 17. között 1.285 db kérelem érkezett, mely kérelmek támogatási igénye megközelíti a 165 milliárd forintot. Az elutasított kérelmek száma 94 db, a visszavont támogatási kérelmeké 100 db. Támogatások kifizetésére 2008. áprilisától kerülhet sor. Az I. és III. tengelyek esetében az intézkedések igénybevételének részletes feltételeiről szóló FVM rendeletek megjelenése folyamatos.

A 10/12/01 SAPARD intézkedések eredeti kiadási előirányzata 1700,0 millió forint, amit 2,0 millió forint maradvány növelt. A SAPARD Programok 2006. évben lezárultak, az Európai Bizottság 2007. évben elfogadta a program zárójelentését. Az agrárgazdaság modernizációját, a környezetbarát gazdálkodást és a vidékfejlesztést támogató SAPARD forrásainak 10%-os többlet kötelezettségvállalását engedélyező 2212/2004. (VIII.27.) Korm. határozat értelmében 2007. évben a kifizetések csak nemzeti forrásból történtek. Az előirányzatról a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVIII. törvény 91.§ 1. bekezdése alapján 303,6 millió forint átcsoportosításra került az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (II. NVT) előirányzatra. Így a módosított előirányzat 1.398,3 millió forint, amely összeg kifizetésre került.

A 10/13 EU tagságból eredő feladatok fejezeti kezelésű előirányzat 2007. évi támogatási kerete 1.500,0 millió forint volt, amit 445,6 millió forint előző évi maradvány egészített ki. Az előirányzat főbb kiadási tételei a következők voltak:

- FVM külföldi kiutazások fedezetének biztosítása 250,0 millió forint,
- Aujeszky-féle mentesítési vizsgálatok (MgSzH-n keresztül) 219,0 millió forint,
- Beruházás, korszerűsítés, fejlesztés az MVH-nál 490,0 millió forint,
- MgSzH uniós feladataira 96,0 millió forint,
- Erdészeti Mérő és Megfigyelő Rendszer, adattár működése 102,4 millió forint,
- FVM és intézményei 2007. évi továbbképzései terve 100,0 millió forint.

A fennmaradó támogatás zömét, 615,6 millió forintot a minisztérium az FVM felügyelete alá tartozó intézmények részére adta át EU tagsággal összefüggő feladatok, szervezeti korszerűsítések elvégzésére. Kisebb részben szolgáltatási szerződések megkötésére, teljesítésére is megvalósult. Az előirányzat 2007. évi kötelezettséggel terhelt maradványa 72,6 millió forint volt, amelyből 5,6 millió forint 2006. évi maradvány.

11. cím, EU INTEGRÁCIÓ FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZAT

A 11/02 Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program alcím esetében a forrásgazda az EU Integrációs fejezet, ugyanakkor az Irányító hatósági feladatokat az FVM fejezet látja el. Az alcím jogcímein a kifizetéseket az MVH teljesíti.

A 2007. évi eredeti 32.921,0 millió forint kiadási előirányzat forrása 25.014,0 uniós és 7.907,0 millió forint nemzeti támogatás. A módosított 36989,9 millió forint kiadási előirányzat az 5.429,7 millió forint 2006. évi maradvány, 25.192,5 EU bevétel és 6.367,7 millió forint nemzeti forrásrészből áll. Az AVOP intézkedésekhez kapcsolódó támogatások 75%-a az Európai Unió által finanszírozott közösségi forrás, 25%-a pedig hazai támogatás.

A 2007. évben kifizetett támogatás 27.892,3 millió forint volt, a módosított előirányzat 75,4%-a.

Az AVOP négy prioritás megvalósítását támogatja.

A 11/02/01 Versenyképes alapanyag-termelés megalapozása a mezőgazdaságban intézkedés a mezőgazdasági, és a halászati termék-előállítás versenyképességét kívánják növelni. Az igénybe vehető támogatások a termelési költségeket csökkentő beruházásokra, az állattartó telepek rekonstrukciójára, az új szervezeti struktúrához igazodó telepek kialakítására, de különösen a viszonylag rövid idő alatt eredményt hozó gépvásárlásokra, a termék-minőséget javító technológiák, termelési eljárások bevezetésére, magas teljesítőképességű biológiai alapok termelésbe vonására ösztönöznek. A termelés műszaki-technikai, technológiai megújítása egyúttal a termékek hozzáadott értékének növelését is segíti, továbbá messzemenően érvényesíti a környezet- és természetvédelem, az állatelhelyezés javításának szempontjait is. A halászati tevékenységek esetében a támogatás elsősorban a beruházások hatékonyságának a javítását szolgálja. Hozzájárul a kedvezményezettek piaci-, vállalkozói ismereteinek bővítéséhez. *A kifizetett támogatás összege 14.250,8 millió forint volt.*

A 11/01/02 Élelmiszeripar modernizálása prioritás/intézkedés célkitűzése a mezőgazdasági termékfeldolgozás és értékesítés infrastruktúrájának fejlesztése, a termékek minőségének emelése és konkrét piaci igényeket kielégítő, illetve új piaci lehetőségeket kihasználó termékek előállítása. További fejlesztési terület az élelmiszerbiztonság és a környezetvédelem színvonalának javítása is. *A kifizetett támogatás 4.276,5 millió forint volt.*

A 11/02/03 Vidéki térségek fejlesztése prioritás legfőbb célja a vidék felzárkózásának elősegítése. Ezen belül csökkenteni a vidéki térségekben kialakult gazdasági és társadalmi hátrányokat, javítani a vidéki lakosság

életminőségét, életfeltételeit, jövedelmi helyzetét, és ez által megelőzni, mérsékelni a kistelepülések elnéptelenedését, elöregedését, a humán potenciál további romlását, a gazdaság jobb infrastrukturális ellátottságú (városi) térségekbe áramlását, a vidék tájelemeinek és arculatának további erózióját. *A célok megvalósítását 8.232,1 millió forint támogatás segítette 2007. évben.*

A 11/02/04 Technikai segítségnyújtás intézkedés célja az, hogy segítse a Program irányítását, végrehajtását, folyamatos nyomon követését és ellenőrzését, illetve esetlegesen a későbbi módosítását. *Az intézkedés 1.132,9 millió forint felhasználásával az alábbi fő célkitűzések megvalósításához járul hozzá:*

- a Program folyamatos nyomon követésének támogatása;
- információnyújtás, a nyilvánosság folyamatos tájékoztatása;
- tanulmányok készíttetése, tanulmányutak és szemináriumok szervezése;
- külső szakértő igénybevételének támogatása;
- a program értékelésének támogatása;
- projekt kiválasztási rendszer működtetésének támogatása;
- irányítási, monitoring és értékelési informatikai rendszer beszerzése és beüzemelése;
- audit és ellenőrzési tevékenységek támogatása.

A 13. cím a Központosított bevételek előirányzatait tartalmazza.

Az eredeti 11.100,0 millió forint bevételi előirányzata 9.737,9 millió forintra, 87,7%-ra teljesült. A központosított bevételeket képező járulékok, hozzájárulások, bírságok megfizetését a szakmai törvények és végrehajtási rendeletek írják elő.

Az állattenyésztési és tenyésztésszervezési bevételeket kivéve, a járulék befizetéseket és bírságokat az FVM illetékes szakhatóságai határozatban rendelik el és a behajtásuk is az elsőfokú szakhatóság feladata. Az állami vadász és horgászjegyek díjtételesek, kiváltásuk nélkül a tevékenység nem folytatható. A vadászjegyeket a Magyar Vadászkamara illetékes területi szervei állítják ki, míg a horgászjegyeket a megyei Földművelésügyi Hivatalok felügyelete mellett a horgászegyesületek értékesítik. A bevételeket minden hónap 27-ig a Kincstár által megjelölt nemzetgazdasági számlára kell befizetni. A tenyésztési hozzájárulás és a lóverseny totalizátor forgalom utáni befizetés az érintettektől jogkövető magatartást feltételez, mivel nincs hatóság, amely folyamatosan ellenőrizni tudná a befizetések megtörténtét. A járulék befizetések termelési folyamathoz kötöttek, a piaci ingadozások, bizonyos események elmaradása, vagy a termelési felfutás miatt, nehezen prognosztizálhatók, ezért a tervezésnél számtalan tényezőt kell figyelembe venni, hogy kellő pontossággal legyen megállapítható egy-egy jogcímhez tartozó bevétel.

A 2005. évi költségvetésről szóló 2004. évi CXXXV. törvény a központosított bevételek és az un. központosított bevételből működő támogatások közötti közvetlen finanszírozási kapcsolatot megszüntette., mivel a korábban elkülönített állami alapokként, majd központosított bevételből működő fejezeti kezelésű előirányzatok, támogatási konstrukciók az uniós szabályokkal nem egyeztethetők

össze. Számos támogatási célt 2007. május 1-től meg kellett szüntetni, és ezzel összefüggésben a központosított járulékok bevételei és hozzájárulások is 2008. január 1-től megszűntek.

13/1 Erdészeti bevételek 4.300,0 millió forint eredeti előirányzata - 2007-ben - 3.540,9 millió forintra teljesült. A 82,3%-os teljesítés oka, hogy a tárgyévi elszámolás a tárgyévet követő év február 15-ig esedékes, másrészt az *Erdészeti feladatok támogatása* előirányzat, támogatási lehetősége beszűkült. Az állami erdőgazdasági Zrt-k 2007. évi erdőfelújítási támogatására már nem került sor az EU szabályok miatt. Az erdőfenntartási járulékok megfizetését az „Erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény 101. §-a írta elő, mértékét a tv. melléklete tartalmazta. Az erdőfenntartási járulékok megfizetését 2008. január 1-től a 2007. évi CXXVI. 457.§-a eltörölte.

A 13/2 Termőföld védelmével, hasznosításával kapcsolatos bevételek 5.050,0 millió forint bevételi előirányzata 3.986,1 millió forintra, az előirányzat 78,9 %-ára teljesült. Ez elsősorban a zöldmezős beruházások és az autópályák, autópályák építési dinamizmusának csökkenése következménye. A termelésből kivont mezőgazdasági területek utáni járulékbefizetések összege 3.776,6 millió forint, földvédelmi és talajvédelmi bírság 209,5 millió forint volt, ami növekvő tendenciát mutat. Földvédelmi járulékok megfizetéséről a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény 52. §-a és az 55-56. §-ai, valamint a törvény melléklete rendelkezik és 2008. évben is működő bevételi forrás.

A 13/3 Állattenyésztési és tenyésztésszervezési bevételek 710,0 millió forintos tervezett bevétele 918,8 millió forintra 129,4%-ban teljesült. A túlteljesítés oka alátérvezés. A korábbi évek egyre csökkenő bevételei tendenciája 2007. évben nem érvényesült. *Tenyésztési hozzájárulás, lóverseny totalizátor tevékenység utáni befizetés* jogszabályi alapja az 1993. évi CXIV. törvény 13.§-a volt. A jogcím szerinti bevétel a 2007. évi CXXVI. törvény 459.§-a 2008. január 1-től megszüntette.

A 13/4 Halgazdálkodási bevételek döntő része az állami halász- és horgászjegyek díjbevételeiből (220,7 millió forint), mintegy 30%-ban a halászatfejlesztési hozzájárulásból (103,5 millió forint) és 9-10%-ban az esetlegesen kiszabott halvédelmi bírságokból (32,2 millió forint) származik. Az eredeti 280,0 millió forint előirányzat teljesítése 356,4 millió forint, 127,3%. A túlteljesítés a halászatfejlesztési hozzájárulás jogcímén (83,5 millió forint) és a bírságoknál (22,2 millió forint) keletkezett. A bevételek jogalapja a „Halászatról és a horgászatról” szóló 1997. évi XLI. törvény és végrehajtási rendelete. Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2007. évi CXXVI. törvény 458 §-a a halászatfejlesztési hozzájárulás megfizetését 2008. január 1-től eltörölte.

A 12/5 Vadgazdálkodási bevételek 63%-a az állami vadászjegyek díjbevételeiből (591,8 millió Ft), 19%-a a vadvédelmi hozzájárulás befizetéséből (175,6 millió forint) származik. További bevételeket jelentenek a hatósági eljárási, trófeabírálati díjbevételek (100,1 millió forint), a vadazonosító és üzemterv szolgáltatás (53,3

millió forint), valamint a vadvédelmi bírságok (14,8 millió forint). Az együttes bevételi terv 760,0 millió forint volt, a teljesítés 935,7 millió forint, 123,1%. A bevételek jogszabályi alapja a Vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény 82. § (1)-(3) bekezdései, valamint a 79/2004.(V. 4) FVM rendelet. A 2007. évi CXXVI. törvény 456. §-a vadvédelmi hozzájárulás megfizetését 2008. január 1-től eltörölte.

AGRÁRIGAZGATÁS, TÖRVÉNYALKOTÁS

A 2007. év folyamán több, az agrárigazgatást érintő törvény módosítására került sor. Az egyes törvények egyaránt szolgáltak jogharmonizációt és aktuális igazgatási feladatok megoldásának szabályozását. Ezek közül az alábbiakat emeljük ki:

A földművelésügyi és vidékfejlesztési *minisztérium feladatkörébe tartozó jogszabályok közül 2007-ben az Országgyűlés összesen 7 törvényt alkotott. Ezen túlmenően kihirdetésre, illetve közzétételre került 18 kormányrendelet, 1 kormányhatározat, valamint 153 FVM miniszteri rendelet.*

Az agrárjogalkotás területén az egyik meghatározó feladat egyrészt *a közösségi támogatásokra vonatkozó egységes eljárási rend kialakítása* volt, másrészt *az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programmal kapcsolatos miniszteri rendeletek* megalkotása.

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény megalkotásának legfőbb célja az volt, hogy az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból, valamint az Európai Halászati Alapból, továbbá a tagállami hatáskörben nyújtott mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatások nemzeti végrehajtásával összefüggő alapelveket, továbbá egységes intézményi, információs és eljárási kereteket megállapítsa. Ezen törvény megalkotása teszi lehetővé, hogy a meglévő anyagi és emberi erőforrások kihasználásával lehessen kifizetni mind a közösségi, mind pedig a nemzeti hatáskörben nyújtott támogatásokat.

Az egységes *élelmiszer-biztonsági* szerkezetalkotással összefüggő törvények módosításáról szóló 2007. évi CXV. törvény a címben is megfogalmazott feladatok megvalósításához szükséges törvény-módosításokat tartalmazza. A törvény megalkotását az tette szükségessé, hogy a különböző ellenőrző hatóságok munkájában meglévő párhuzamosságokat fel lehessen számolni, ezzel is erősítve az élelmiszerekkel kapcsolatos ellenőrzések hatékonyságát, végső soron pedig a fogyasztók érdekeinek a védelmét.

Jelentős koncepcionális változások fogalmazódtak meg a *termőfölddel kapcsolatos* kodifikációs munkákban. Az első sorban gazdaság-, és társadalompolitikai értékítéletet tartalmazó, a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény rendelkezései közül kikerültek a termőföldek hasznosítására, a földvédelemre, a földminősítésre és a talajvédelemre vonatkozó rendelkezések. Ez utóbbi kérdésekről az Országgyűlés megalkotta a termőföld védelméről szóló 2007.

évi CXXIX. törvényt. A termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény módosítása pedig újra szabályozta a földhasználati nyilvántartás szabályait.

A hegyközségi szervezetek eddigi működése a pozitív tapasztalatok mellett felszínre hozta annak a kérdésnek a megválaszolását, mennyiben van szükség és igény a szétaprózott *hegyközségi szervezetrendszer* átalakítására. Az Országgyűlés a hegyközségekről szóló 1994. évi CII. törvény, valamint a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény módosításáról szóló 2007. évi CLV. törvény elfogadásával a hegyközség alakítási kötelezettség alsó határát – bizonyos speciális helyzetek kivételével – 500 hektárban állapította meg. A módosítások egyrészt a hatékonyabb működést, másrészt pedig az eredetvédelem erősítését is célozzák.

Az agrárgazdaság fejlesztéséről szóló 1997. évi CXIV. törvény módosításáról szóló 2007. évi CXIV. törvény a szakértői, szaktanácsadói tevékenység gyakorlásával összefüggő eljárási szabályokat határozott meg.

Budapest 2008. május „ „

Gráf József
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter